

Slivniški pogledi

| september 2021 | letnik 8 | številka 77 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772 386 01 190 06

- 3 Uvodnik
- 4 Intervju

Anton Udovič

- 7 Izpostavljam
- 8 Iz občinske hiše
- 10 Aktualno
- 12 Evropski teden mobilnosti
- 14 Utrip
- 15 Ljudje med nami
- 16 Dogaja se
- 19 Pismo iz Tasmanije
- 20 Notranjska, obujena in dragocena
- 22 Dediščina
- 26 Iz zgodovine

- 29 Naša društva
- 30 Kultura in kulturniki
- 32 Šport

Nina Modrinjak

Franci Velišček

- 34 Obveščamo
- 38 Ideja za izlet
- 40 Notranjski regijski park
- 42 Razgibajmo možgane
- 43 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prejmi iz App Store

Prejmi iz Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori
Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.
Fotografija na naslovnici: Kolesarska steza v gradnji, Ljubo Vukelič
Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.
Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.
Odgovorna urednica: Maruša Opeka
Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič
Urednik fotografije: Ljubo Vukelič
Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avraora AS, d. o. o.
Tisk: Para tiskarna, d. o. o.
Naklada: 4120 izvodov
ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

O (za)upanju

© Ljubo Vukelič

Ljudje smo zaupljiva bitja, včasih morda celo preveč; človek rad verjame tudi takrat, ko za to ni razloga. Na drugi strani zaupanja kraljuje nezaupanje, blizu sta mu tudi jeza, strah, ki, če jima dovoliš, z velikimi grizljaji goltata zaupanje in dosežeta, da ga na koncu ni več.

Modrec je zapisal, da modrost človeka presojava po njegovem upanju. Zgodi se, da kljub védenju, da argumenti govorijo o tem, da

ni možnosti za rešitev problema brez angažiranja, upaš, verjameš, da se bo stanje rešilo samo od sebe, da bo vse prav tudi brez ukrepanja. Nekateri so preračunljivi, zato se potuhnejo in oportuno upajo, da delo opravijo drugi.

Pred leti sem bila prisotna na prireditvi, na kateri je predaval zelo popularen in uspešen športni trener, terapevt. Prinesel je tudi kup knjig, namenjenih prodaji. Na vprašanje, ali ima koga, ki mu jih bo pomagal prodajati, je odgovoril: »Ne, nikogar nimam.« Od nekod je potegnil plastično vrečko, jo položil na mizo in pristavil: »Kdor želi knjigo, lahko da prispevek v vrečko.« Glede na to, da so njegove knjige zelo brane in iskane, se je zdel tak pristop neverjeten, saj bi jih z lahkoto prodajal celo po ceni brez popusta. Pozneje to ni bilo več tako nenavadno, saj je bilo to, kar je storil, skladno s tem, kar je govoril. Med drugim tudi, da je temelj vsega zaupanje. Športnik, ki ne zaupa trenerju, vodji, verjetno ne bo dosegel vrhunskega rezultata, preboja, saj zanj trener ni avtoriteta, ki bi ji sledil. Predavatelj, pisec knjige je torej zaupal, da bo tisti, ki ima denar, knjigo plačal, tisti, ki ga nima, pa jo bo dobil po simbolični ceni, lahko tudi zastonj. Ne vem, koliko se je nabralo v vrečki, ali je kdo vzel, brez da bi dal, čeprav je imel, in izkoristil zaupanje. S tem se avtor knjige ni ubadal, težo dati/ne dati je prenesel na posameznika oziroma v središče njegovega etičnega delovanja.

Današnji človek je bombardiran z informacijami, med katerimi se je težko znajti; kot na njivi, ki je prepletena z najrazličnejšim plevelom, ti pa na njej iščeš, recimo, peteršilj. Težko je zaupati, ker veš, da mediji, družbena omrežja objavljajo tudi lažne informacije po meri tistih, ki imajo denar, vpliv, in jih prodajajo za resnico. Živimo v času, ko ni nič več, kot se zdi. Ko gledamo zvezdno nebo, to ni več samo narava, temveč tudi tehnika. Nebo ni več tisto, kar je še do pred časa bilo; zdaj rojeni otroci ne bodo nikoli videli čistega neba, saj si je ameriški milijarder zamislil, da bi nebo, eden izmed namenov naj bi bil zagotavljanje brezžičnega interneta, opremil s sateliti starliniki, in ga je. V prihodnosti bo še več milijarderjev, ki si bodo z lahkoto vzeli svoj kos neba, in morda bo nekoč več satelitov kot zvezd, ter bo za stare prebivalke zmanjkalo prostora. Zdaj Zemljani vedo: če imaš denar, je tvoje lahko tudi nebo. Je potem težko objaviti informacije, ki so lažne? Kreirano laž lahko, če si vplivnež z denarjem, preprosto prodaš kot resnico, kupec pa jo kupi mimogrede kot sladoled na potepu po mestu.

Ljudje ne zaupajo milijarderjem, korporacijam, državi, politikom, zdravnikom, farmacevtom, znanosti ... vsem, ki imajo vpliv in denar. Mnogi resnice sploh ne iščejo. Nekateri verjamejo govoricam, drugi statistiki, tretji instinktu, četrti niti nočejo vedeti, so preprosto proti vsemu, kar jim pride na pot, in povzamejo le tisto, kar je v skladu z njihovim dotedanjam prepričanjem.

Slovenska zgodba o cepljenju govori o nezaupanju. Raziskava NIJZ razkriva, da so ljudje, ki so sodelovali v njej, navedli, da je prav pomanjkanje informacij iz zanesljivih virov glavni razlog za nezaupanja v covid cepiva. Začetek in konec je torej pri posamezniku, ki je del skupnosti, in pri njegovi odločitvi, ki temelji predvsem na tem, ali zaupa ali ne. Skupnost, v kateri večina posameznikov vleče skupaj, je po navadi uspešnejša od tiste, kjer vlečejo vsak k sebi. Izhod je v objektivnem obveščanju javnosti, v strokovnem prepričevanju z argumenti, v pridobivanju zaupanja, kar je tek na dolge proge.

Marija Hribar

Anton Udovič

Upokojen revirni gozdar, Janezkov z Unca, natančneje iz Hribc, poročen k Jernejčkovim v Grahovo. Bister, dobrosrčen in navihan opazovalec narave ter ljudi. Enciklopedija, letnik 1933.

Je res, da so v Hribcah živele gozdarske družine?

Družine sekačev in furmanov ter družine firštovih lovcev, kakor so rekli borštnerjev, ferštnerjev, pa oberferštnerjev, to je logarjev, gozdarjev in nadgozdarjev. Najnižji čin je bil logar. Pet hiš je bilo stalno na razpolago. Ni bilo nujno, da so njihovo delo nadaljevali otroci, so pa, kakor se reče, »držali na tradicijo«. Tudi meni je bilo pri izbiri poklica lažje. Moj ata, stari oče, strici so bili gozdarji, vsi sekači. Enega strica je ubilo v gozdu, 16 let je bil star.

Rekli ste firštovi. Torej delali so za kneze (Fürste) Windischgrätz iz Planine?

Drži, v revirjih Škocjan in Planina. Herrschaft Haasberg se je reklo gospostvu.

Se spominjate Windischgrätzov?

Se. Med vojno so imeli v Malnah karabinjerji vojaško kuhinjo in so tam prodajali vino, chianti. Z Unca smo hodili skozi Graben po stari cesti v Malne po vino. Pot je šla mimo njihove grobnice, rekli smo ji žrh. Zmeraj smo se ustavili in gledali noter zložene truge. Spomnim se, kako je bilo vse urejeno, tudi sprehajalne poti. Zjutraj, preden je šel firšt na sprehod, jih je uslužbenec pregrabil, da je bilo videti, da je šel gospod firšt prvi po njih. Spomnim se visoke vode, ki je bila skoraj do kozlov. Malo nižje od gradu so imeli ta dva kipa, pa rimske vojščake. Gozdarske hiše so imeli tudi po gozdu: Debel kamen, Otoške doline, Bittnerjevo hišo, Zidano bajto, Škocjan. Kadar je bila sila, so ljudi preselili ali pa jim pomagali preživeti. Gozdarji so imeli grede, krave in firšt je plačal, da so jim drugi pokosili, posušili in znesli seno v hleve. Drva so jim pripeljali in vse, kar so potrebovali.

Rekli ste, da ste iz gozdarske družine in ste se tako lažje odločili za poklic.

Ko sem hodil v drugi razred, sem imel zasenčena pljuča. Takrat je to pomenilo skoraj konec. Z mamó sva hodila na

Solar Anton Udovič je bil vesel, kadar je na očetovo povabilo v gozdu zamenjal strica.

kontroló v Cerknico k doktorju Smerduju. Zdravil ni bilo, mama je šla večkrat v Postojno k premozarci, šintarci. Za kasarnami je živela. Naročila je, naj mi kuha rožmarin in majaron v deci vina, naj to zalije in fino posladka. Pa me je ohranila. Drugi razred sem bil zato neocenjen in sem ga ponavljal. Potem niti nisem končal petega razreda, ko se je odprla gimnazija na Rakeku, v lovskem domu. Okoli 60 nas je bilo v enem razredu. Po enem letu so gimnazijo na Rakeku ukinili in smo hodili v Logatec. Tam je bila nižja gimnazija tri leta. Naredil sem malo maturo in šel v mladinsko delovno brigado. Tam so nas popisovali za pilotsko šolo. Celó sprejet sem bil. Mama in ata pa nista hotela podpisati, ker sem bil mladoleten. Tako sem šel v višjo gimnazijo v Postojno. Moj ata je bil takrat član delavskega sveta. Doma smo se pri kosilu ob nedeljah vedno pomenili in ata enkrat pravi: »Pa kaj rajtaš biti ali dohtar ali far?« No, pa je le povedal, da so dobili razpis za gozdarsko srednjo šolo v Ljubljani. Vedel je, da sem rad v gozdu. Odlična štipendija je bila, in ker je bil oče gozdar, pol kadrovska. Prošnjo sem osebno nesel v Ljubljano. Spomnim se, kako so čitali priimke. Dr. Oman, čudovit ravnatelj,

je vprašal, če je kdo prišel in se ni nič prijavil. Dvignil sem roko in povedal, kako se pišem. »Aha,« je rekel, »zate smo se pa zmenili, da pojdi kar v drugi letnik, boš naredil samo še izpita iz botanike in mineralogije.« Takrat je bil ta tehnikum tri leta. »Super,« sem si mislil, »bom prišel v dveh letih h kruhu.« Jok, najprej so šolanje podaljšali na štiri, ko smo končevali, pa na pet let.

Kdaj ste končali šolo?

1954. leta. Eno leto sem bil pri vojakih, septembra 1955 sem se zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu v Postojni. Ko sem se leta 1958 poročil v Grahovo, sem prišel v Cerknico za pomočnika upravitelja gozdne uprave. Srednja šola je takrat pomenila prvo boljšo izobrazbo na tem področju. Moj šef je bil Franjo Likar. Takrat smo delali samo za državne gozdove, zasebni gozd so imele čez zadruge preko »poslovna« na Rakeku. 1963 ali 1964 se je poslovna ukinila. Združili smo se ter prišli pod Gozdno gospodarstvo Postojna. Od takrat smo za vse gozdove, zasebne in državne, enako skrbeli. To je bil velik napredek. Mi, s srednjo šolo, smo postali revirni gozdarji. Do bil sem revir Otok. To je severovzhodni

del Javornikov, od vode do vrha. Revir je meril 1441 hektarjev. Ni bil velik, zahteven pa. Strm. Takrat je bila edina kamionska cesta Vrh Jezero–Laze–Otoške doline, še Franc Jožef jo je uredil. Ko sem šel v pokoj, je bilo takih cest 27 kilometrov. Trasiral jih je Jože Martinčič, Juretov, z Dolenjega Jezera. Inženir gozdarstva, odličen človek. Jezerske in dolenske parcele je odprl, da so bile kot na dlani. Gozdarje so nas zmerjali, da živimo na račun kmetov, ampak nikoli več se ne bo toliko naredilo, kot se je takrat. Res je pa tudi, da je bilo to potrebno.

Torej se še spomnite splavov iz hlodov?

Prvi sem jih opisal v časopisu Gozdni gospodar, slike je naredil mag. Franc Perko. Še Štajerci, ki so splavarili po Dravi in Savinji, so se prišli prepričati, če je to res. Moj sin Marko, ki je diplomirani inženir gozdarstva, je to še enkrat obdelal.

Splavarili so suhe hlode?

Seveda, takrat je bila navada za jelko in za smreko sečnja »na suš«. Če se je dalo, je vrh gledal gori, drevje so oklestili, vsaj tretjina krošnje je ostala, in olupili. To je stalo vsaj pet, šest mesecev, lahko tudi več. Zanimivo je, da ima kubik jelke iz Javornikov več kot 1000 kilogramov in se je v vodi potopila. Znali so vezati suhe, kot so rekli, vmes so pa dali tiste, ki so se hotele potopiti, in bukovino. Les so znali spravljati tudi tako, da so ga dali med dva čolna. Velik problem je bila tršca. Buhvar, da je splav zašel vanjo! Dostokrat je moral kar tam ostati. Dva načina spravila sta bila. Če so bili v čolnu z vesli, splav pa so štokali s kolcem. Les so tako spravljali iz Zadnjega kraja, polovice Otočca, iz Martinjskih in Jezerskih tal. Raje so splavili kot vlačili les po vlakih k Hlevom, to je tam, kjer je Ribiški kot. Ko se je popravila cesta Otok–Dolenje Jezero, da je ni več poplavljaljo, pa so les najraje pustili v Vratih, med Otokom in Otočcem; pozimi, ko je bilo res dosti vode, pa v Vrbicah pod Dolenjim Jezerom, še posebej, če je bil zapadnik, da jih je rinil. Veter je veliko pomenil. Stricov Jože in Mihov Tone z Otoka, mojstra sta bila, sta pravila, da so splavili tudi 50 kubikov!

Ti mojstri so delali tudi za druge?

Seveda. Takrat so v povprečju sekali 15 kubikov. Parcele so majhne in so se

združevali. Veliko jih ni znalo splavariti. 74. leta je bila tako velika voda, da smo šli v čoln za gasilskim domom na Dolenjem Jezeru. Šli smo Otočec odkazovat: ta stara Urban in Pouletnik, Kebeč Peter in jaz. Krivec pri čolnu je že puščal. Urban je dal veslo v ročaj, cigo, narejeno iz trte. Poganjal je in usmerjal. Na nasipu je bilo vode 40 centimetrov nad ograjo. Urban pogleda Javornik in reče: »Madona, za nazaj bomo imeli pa hudiča! Nastop!« Jugo je začel pritiskati. Ko smo šli po Otočcu, je zapihalo: »Vejtr je že tle,« je rekel Urban. Valovi

»Vsak čas ima svoje potrebe in zamisli.«

so bili visoki več kot pol metra. Urban je naročil: »Ti se u sedi spredaj in drži stranice; Pouletnik, ti jih drži zadaj; Pero, ti pa plovačo v roke in hiti vodo ven metati!« Čoln je bil že star, kar malo gnil. V Gorici so bile še grede takrat, kar vrglo nas je tja. Od tam pa do Vrbic je ta stari Urban več kot eno uro tako veslal, da je imel vneto kožo. Je rekel, da bi zdržal še pol ure, potem bi šli pa pod Martinjak.

Veste, dobivam časopis Dnevnik. Bral sem članek o kmetijah, ki naj bi imele razvojni program. Ena je iz Topola, dve iz Grahovega, ena iz Žerovnice, ena z Laz. Na Dolenjem Jezeru pa nič! Za Jezero se lahko reče, da so bili prvi in zadnji, ki so znali in so se zavedali, kako se dela z naravo, z jezerom. Ne vem, zakaj ta turizem toliko mešajo ali si hoče mogoče kdo zatakiniti pavovo pero? Škoda je to. Je pa res, Jezerce sem dobro poznal, da so zelo neenotni. Tudi tast mi je pripovedoval, pa iz zgodovine se ve, da so bili

»Gozd je kot njiva; če skrbiš zanj, je, če ga zapustiš, pa ga ni.«

vedno proti. Ko je stekla južna železnica, so se gospodje dva dni peljali v vlaku in rekli, da bi se vmes kaj sprehodili. Zato so hoteli zakupiti Cerknjsko jezero, da bi zanje tam postavili hotele. Ko so s ponudbo prišli na Jezero, so preprosti ljudje, razumljivo, rekli: »Pojdimo gospoda župnika vprašat, da ne bomo kaj zgubili.« Ta je pa rad račke jedel in si mislil:

»Bo prišla gospoda, gospoda bo račke jedla, jaz pa ne.« In je rekel: »Ljudje, saj bo res denar prišel, z denarjem pa pride greh, ko imaš greh, greš pa v pekel.« Pa je bilo konec. Kot sem že rekel, je bila cesta Vrh Jezero–Otoške doline edina kamionska cesta. Začela se je delati leta 1908, do leta 1913 je bila narejena. Merjena je bila na Dolenje Jezero. V Martinjskih talih je vrisana, pa so Jezerci rekli: »Jok, nasip je naš.« No, saj so ga res sami naredili, hleve so zato podrti. Še zdaj razmišljam, komu jih je uspelo v to prepričati. Ko se je govorilo o stalni ojezeritvi, so Jezerce vprašali, kje naj bi bil jez. Mož, ki je bil izredno bister, preprost in duhovit, je šel po rešeto, prdnil vanj in jih vprašal, skozi katero luknjo je šlo. Zdaj, ko Park pravi, da popravlja napake, razmišljam, da so takrat ljudje hoteli od jezera živeti. Vsak čas ima svoje potrebe in zamisli. Jaz sem se z Jezerci dobro razumel, kolikor sem znal, sem jim hotel svetovati in pomagati.

Omožili ste se v Grahovo, v znano Jernejčkovo kovačijo. Je tast Matevž Hiti pričakoval, da boste delali tudi na kovačiji?

Tast me je navadil, da sva tolkla dravf. Dravf tolčeta dva, kovač in pomočnik, francežel pa trije, eden mora znati obračati. Ujela sva se in sem mu pomagal, če je bilo treba, silil me ni pa nikoli. Velika prijatelja sva bila. Enkrat ga ni bilo in sem sam naredil 10-milimetrski sveder. Ko je prišel iz Ljubljane, je pritekkel v kuhinjo in vesel zaklical moji ženi: »Pavla, lej!« Ko se je nama z ženo rodil sin Marko, je verjel, da bo kovač. Ko je bil še v osemletki, pa sva sedela v kovačiji, šnopc sem kuhal, in mi je rekel: »Veš, Anton, saj vem, Marko ne bo kovač. Je preveč priden v šoli.« Tastu so se v zakonu najprej rodile štiri punce. Pa kovačija! Za časa prve svetovne vojne je bil pri pontonirjih, ko so šli Avstrijci s čolni čez Savo na Beograd. Pešake so vozili s čolni, 70 jih je bilo. Ko so pristali na bregu, jih je bilo le še 25. Kakor je kdo kinknil, so ga v vodo vrgli. Ko so pristali in je šel po Beogradu, ga je ena ženica povabila na »kafo«. Šlogala mu je. Povedala mu je, kako je doma, in mu šlogala, da bo imel še dva fanta in še eno punco, mojo ženo Pavlo. Napovedala je tudi, da bo prvi sin ubit

Rad ima ljudi, kar mu je bilo tudi pri delu v veliko pomoč.

in da bo žena prej umrla kot on. Tega ji ni nikoli povedal. Zelo jo je imel rad: »Jozes, veš, kako bi trpela, ker bi bila skozi v strahu.«

Lep zakon, ampak takrat je bilo veliko drugačnih.

Tretji avto sem imel v Grahovem, dosti ohceti sem speljal. Uboge takratne mame in gospodinje. Sužnje. Razmišljam, kako so bile brez zaščite in kako nevarni so bili porodi. Dostikrat so se zanje, oprostite izrazu, zmenili kot za krave. Spomnim se, kako je hčerka na ugledah rekla: »Kako ga bom imela rada, saj ga prvič vidim.« Oče jo je pred nami dvakrat močno klofnil in ji rekel: »Zapomni si, ljubezen je mož in so otroci. Ljubezen je delo, vzela ga boš.« In ga je.

Kdaj je bilo to?

64. leta sem kupil avto. Takrat je bilo še tako. Tega ne moreš verjeti.

Če greva nazaj v gozd; ste se kdaj srečali s Pavlom Kunaverjem?

Prvič sva se srečala v Vratih. Takrat se je delala cesta skozi Zadnji kraj. Mene so takrat prijavi na Zavod za turizem v Cerknici, da bo cesta motila ptice. Pavel Kunaver pa je dobil naročilo, naj pogleda, kaj se dogaja. Še zdaj se spomnim, da se je ozrl proti gozdu in vprašal, kje je cesta. Ugledal jo je, šele ko sem mu jo pomagal poiskati. »Ja, saj tega pa sploh ni videti,« je bil njegov odgovor in je šel na Zavod za turizem

vprašat, zakaj ne gredo pogledat, kako je narejeno. Prej, ko je bila pot po dnu, je bistveno bolj motila ptice. Takrat tudi nismo hoteli narediti ceste, ki je bila trasirana po Drvošču, da bi tam dobili eminentno lokacijo za vikende. »Če Otočec presekamo s cesto, ga ne bo več, že tako ga je malo,« sem se zavzemal. Prav tam, v Vratih, sva se srečala tudi z Avčinom, balistom, strokovnjakom za lovsko orožje.

Pavel Kunaver je tudi prvi opozoril na kamniti krog v Rakovem Škocjanu.

Ko sem bil majhen in smo atu nosili jest, smo tam posedali. Tiste kamne so dali v temelje hotela. Koliko mora biti takih stvari po gozdu. Jaz sem našel stare mejnike v Lačniku, obdelani so, na vrhu pa je majhen križ. Tam je bila trigonometrična točka, stalna višinska točka, zame so bili tisti kamni, trije ali štirje, nekaj posebnega.

Kako je bilo z medvedji?

V mojem revirju Otok je bil en brlog poln, 1991. leta je bilo polnih šest brlogov. Zdaj dostikrat razmišljam, da nas imajo za živalski vrt in da je o medvedih lahko govoriti iz devetega nadstropja. Ne razumem, da ti nekdo diktira, da se moraš zvečer zaklepiti in podpirati vrata. Jaz sem imel srečo, da me je medved zmeraj slišal in se umaknil. Ata me je učil, da se pred medvedom ne beži. »Če se zagledata, se ustavi in ga glej. Če se moraš umakniti, se daj ritensko, ampak

ga moraš zmeraj gledati.« Lovec nisem bil nikoli. Moji predniki so bili ravbšci, posebej stric France. Sosedje Melliwovi so mu zrihtali službo žandarja v Vinkovcih na Hrvaškem. Ko se je odpravljaj od doma, je prišel sosed Adolf Melliwa in rekel: »No, tak, Franc, zdaj boš pa dovolj daleč, da nas ne boš več motil.« »Al', gospud, nisem vsega jaz kriv!« »Mi že vemo, kak' tvoja puška počí.« Je vahtal strica, pa ga ni dobil. Pregovor je bil, da je lahko ustreliti, težje je skriti. France se je poročil z bogato Židinjjo. Preminila sta v Jasenovcu.

Kdo je bil Adolf Melliwa?

Nadgozdar, oberferštner. To je bila visoka sarža. Dosleden je bil, češki Nемеc, zato je znal tudi slovensko. Živelí so v Firštovi hiši v Hribcah, kasneje Krovčovi. Podrli so jo, ko so delali viadukt. Že pred vojno so se odselili na Štajersko. Dolgo so imeli še grob na Uncu. Tudi spomenik so odpeljali s sabo. Imeniten je bil, firšt je tudi za to poskrbel.

Kaj je takrat ljudem pomenil gozd?

Ljudje so bili navezani na gozd, to je bila njihova banka. V kraljevi Jugoslaviji in še prej v Avstriji je bila hlodovina dobro plačana. Če je kmetija izgubila gozd, so bili ljudje ubogi. Zdaj pravijo, da se ne spleča v gozd. Zmeraj se spleča. Gozd je kot njiva; če skrbiš zanj, je, če ga zapustiš, pa ga ni. Na njivi vidiš vsako leto spremembo, v gozdu gre pa to bolj počasi.

Upokojili ste se leta 1991. Ste pogrešali službo?

Od začetka zelo. Predvsem sem pogrešal jutranje stike. Ko smo prišli skupaj, smo se pohecali. Kakšne čudovite neumnosti nam je pripovedoval sodelavec Jože Štefančič! Zdaj je pa imenitno, ker v naši hiši živi vnuk z družino. Fantek pa punči sta. Kaj hiša! Ljudje so pomembni. Otroci!

Bi bili še enkrat gozdar?

Mislím da. Slabega zdravja sem bil in delo mi je podaljšalo življenje. Gozd me je tudi pomirjal. V gozdu sem se malokdaj s kom skregal. Eden iz Dolenje vasi je rekel, da se z mano še skregati ne more. »Me pogleda v oči, se nasmeje in sem paf«.

Avtor: **Klemen Purkart** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Usposabljanje za reševanje poškodovanih v potresih

Prostovoljni gasilci morajo biti v skladu z Zakonom o gasilstvu usposobljeni za opravljanje operativnih nalog gasilstva, kot so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških in industrijskih nesrečah; zaščita in reševanje oseb in premoženja ob naravnih in drugih nesrečah; požarna straža ter druge splošne reševalne naloge.

Zaradi zagotavljanja ustrezne usposobljenosti gasilcev in načrtovanega sodelovanja voda gasilcev iz Gasilske zveze (GZ) Cerknica na vaji SiQuake je GZ Cerknica na pobudo in pod vodstvom Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Rakek organizirala ter izvedla enodnevno usposabljanje na temo reševanja in kratkotrajnega hitrega podpiranja objektov, poškodovanih v potresih. Usposabljanje v soboto, 14. avgusta, so vodili inštruktorji iz PGD Rakek in PGD Dolnji Logatec. Inštruktorji so se pred tem ustrezno usposobili v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu. Pri organizaciji usposabljanja sta s finančno in logistično podporo pomagala tudi Občinski štab Civilne zaščite (CZ) Cerknica in Občina Cerknica. Del vadbenih pripomočkov, bremen in opreme so za čas vadbe priskrbeli Slovenske železnice, PGD Cerknica, PGD Ivanje selo in PGD Tolmin. Na tem mestu se vsem najlepše zahvaljujemo za pomoč.

Organizacija tako obsežnega usposabljanja je zahtevala temeljito pripravo, vanjo je bilo vloženo veliko delovnih ur, posebej intenzivno je bilo v zadnjem tednu, ko je bilo treba pripraviti vsa delovišča za delovne točke, pripraviti objekt za zaključne scenarije, dostaviti vso opremo ter časovno uskladiti potek.

Usposabljanje, ki se ga je udeležilo 31 gasilcev iz občin Cerknica, Bloke in Loška dolina ter dva gasilca iz sosednje Hrvaške (Dobrovoljnog vatrogasnog društva (DVD) Klana in DVD Kras Šapjane), se je začelo s postrojem vseh sodelujočih pred staro telovadnico na Rakeku. Uvodni predstavitvi poteka usposabljanja in varnostnim napotkom sta sledila predstavitev in opis nalog, ki jih opravlja četa za tehnično reševanje – enota za iskanje in reševanje v urbanih

okoljih (MUSAR). Predstavitev je opravil njen član in gasilec PGD Postojna **Andrej Tratnik**.

Usposabljanje je bilo razdeljeno na štiri delovne točke v dopoldanskem času, sledila je ura odmora za kosilo in počitek, nato pa še štiri delovne točke v popoldanskem času ter dva zaključna scenarija, ki sta simulirala posredovanje dveh gasilskih oddelkov na porušenem objektu. Gasilci so na delovnih točkah vadili premike bremen s pomočjo enosmerne in dvosmerne hidravlike, dvig in vleko bremen s pomočjo žičnega potega, uporabo dviznih blazin, prenos poškodovanca po ruševinah in iz njih, uporabo stikalne lestve in koritastih nosil, podpiranje vhodnih odprtín, podpiranje sten ter podpiranje balkonov oziroma stropov. Intenziteta usposabljanja je bila zaradi omejenosti na en dan zelo velika, kljub temu pa so si vsi inštruktorji vzeli čas za sodelujoče ter jim zelo kakovostno in strokovno predstavili obravnavane tematike. Vsi sodelujoči gasilci so že mesec

pred usposabljanjem prejeli interni priročnik, ki je nastal na podlagi gradiva in zapiskov iz usposabljanja inštruktorjev, kar je delo olajšalo. Teoretičen del usposabljanja so predelali doma, priročnik pa jim bo služil kot dobra iztočnica za obnavljanje znanja in pripravo usposabljanj znotraj svojih enot.

Organizatorji usposabljanja smo zelo zadovoljni z izvedbo ter sodelovanjem različnih služb in gasilskih enot ter vnemo gasilcev, ki so se ga udeležili. Glede na pozitivne izkušnje in odzive si v prihodnjem letu želimo izvedbo nadgradnje usposabljanja, ki bi vključevalo razne preboje in izdelavo R podpornih nosilcev.

Potek usposabljanja sta si ogledala tudi župan **Marko Rupar** in poveljnik CZ Cerknica **Matjaž Knap**.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Svetniki potrdili parkirnino

V četrtek, 1. julija, je potekala 18. redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica, na kateri so svetniki obravnavali 16 točk dnevnega reda, na katerega se je uvrstilo šest letnih poročil javnih zavodov.

O delu v letu 2020 so svetnikom poročali direktor Notranjskega regijskega parka (NRP) **Matevž Podjed**, ravnatelj Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica **Milivoj Matkovič**, ravnatelj Vrtca Martin Krpan Cerknica **Gvido Cigale**, direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica **Marija Hribar**, ravnateljica Osnovne šole Notranjski odred Cerknica **Ines Ožbolt** in ravnateljica Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek **mag. Anita Knez**.

Največ časa so svetniki posvetili Sklepu o določitvi parkirnih površin, na katerih se plačuje parkirnina. Enota za turizem Notranjskega regijskega parka (NRP) je namreč v pomladno-poletni sezoni 2020 pri sistematičnem spremljanju, štetju in beleženju obiska na parkirišču ob Cerkniškem jezeru zaznala strm porast obiskovalcev, zlasti ob koncih tedna. »Trend povečanega obiskovanja se bo nadaljeval, zato je treba sprejeti ključne ukrepe, s katerimi se lahko bolj načrtovano upravlja tako promet kot tudi same obiskovalce, da bi pred pretiranimi obremenitvami tako zaščitili lokalno prebivalstvo, kakovost njegovega življenja ter edinstveno naravno okolje kot tudi poskrbeli za varnost vseh udeležencev v prometu,« je poudarila **Urška Ogrinc**, vodja Enote za turizem NRP.

Eden od vzvodov za upravljanje s prometom je tudi uvedba sistema plačljivih parkirnih mest neposredno ob naravnih znamenitostih. Občina Cerknica bo na tak način lahko omogočala hitrejši in učinkovitejši odziv na večjo obiskanost, hkrati pa s sredstvi iz naslova parkirnin zagotavljala sprotne naložbe v razvoj turistične infrastrukture. Svetniki so predlagan sklep potrdili in omogočili zaračunavanje parkirnine na parkirišču ob Cerkniškem jezeru ob sobotah, nedeljah in praznikih. V obdobju od 1. marca do 30. septembra bo

parkirišče plačljivo od 7.00 do 18.00, v obdobju od 1. oktobra do konca februarja pa od 9.00 do 16.00.

Parkiranje bo za osebne avtomobile prvo uro brezplačno, vsaka nadaljnja ura pa bo znašala 2 evra. Cena parkirnine za avtodome bo 5 evrov na uro. Občina bo poskrbela za postavitev parkomata, ki bo obiskovalcem omogočal plačilo parkirnine. Sklep je bil po posvetovanju Odbora za gospodarstvo, turizem in kmetijstvo spremenjen v delu, ki se nanaša na način plačevanja; tako bo parkirnino mogoče plačevati elektronsko, prek SMS-sporočil, aplikacije in socialnih omrežij (Whatsapp, Viber, Facebook, Messenger, Apple chat). Parkirnina se bo predvidoma začela zaračunavati septembra oziroma takoj, ko bo vzpostavljena potrebna infrastruktura. Nadzor bo izvajalo Medobčinsko redarstvo Skupne občinske uprave občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke. Glede dovolilnic pa je župan **Marko Rupar** pojasnil, da se

bodo izdajale za enkratne priložnosti, o njihovi izdaji pa bo odločala občinska uprava. Ugibanja, da naj bi bilo plačljivo tudi parkirišče Trikotnik pri cerkniški osnovni šoli, pa župan zavrača in zagotavlja, da ostaja parkirišče za uporabnike brezplačno.

Sicer pa se bo v prihodnje sistem parkiranja posodobil in digitaliziral, saj Občina Cerknica skupaj z občinami Postojna, Divača, Ilirska Bistrica, Komen, Hrpelje - Kozina, Sežana in Pivka sodeluje v projektu »CityCONNECT«, s katerim želijo s pomočjo tehnologije in aplikacij prispevati k izboljšanju kakovosti bivanja. Na področju cerkniške občine se bodo razvijali moduli za tematske poti, parkirišča, stanje voda in presihajočega jezera.

Župan NK Rakek v uporabo predal nove garderobe

V soboto, 21. avgusta, je župan **Marko Rupar** Nogometnemu klubu (NK) Rakek v uporabo predal nove garderobe in pripadajoče klubske prostore.

Letos minevajo tri leta, odkar so župan Marko Rupar in predstavniki Nogometnega kluba Rakek postavili temeljni kamen za izgradnjo garderob ob rakovškem nogometnem igrišču.

Občina Cerknica je to zavezo izpolnila v dveh fazah. V mesecu oktobru 2018 se je začela prva faza gradnje garderob NK Rakek, ki je vključevala gradbena dela, izdelavo strešne konstrukcije in izvedbo krovskih del. V začetku septembra 2020 se je začela druga faza urejanja. Objekt se je opremilo s straniščem, tušem, prostoroma za nogometaše in shranjevanje opreme.

Celotna naložba,

ki jo bo Občina Cerknica krila iz proračuna, je vredna 120.000 evrov. Naložbo bo delno financirala tudi Fundacija za šport.

Kot je v nagovoru izpostavil župan, je njegova želja, da bi novi prostori pripomogli tudi k ponovnemu preporedu nogometa na Rakeku, ki ima sicer bogato tradicijo. Predsednik NK Rakek **Zdenko Hrestak** je prepričan, da garderobe predstavljajo pomembno pridobitev za klub in nadaljnji razvoj rakovškega nogometa. Županu in nekdanjemu svetovalcu na področju športa **Dušanu Jernejčiču** se je za trud pri pridobivanju ustrezne infrastrukture zahvalil s plaketo.

Slovesno odprtje je z glasbenimi točkami popestril tudi Pevski zbor Dragonarji generala Maistra. ■

50-letnica Stalaktitov

Glasbena skupina Stalaktiti je lani praznovala 50-letnico. Na žalost ji zaradi razmer župan **Marko Rupar** ob času ni mogel podeliti priznanj. 12. avgusta pa so šle plakete vendarle v roke članov priljubljene skupine s konca šestdesetih in začetka sedemdesetih let, ki je izvajala slovenske in tuje narodnozabavne, popularne in rokvske skladbe. Stalaktiti so pomembno prispevali k družabnemu dogajanju na območju nekdanje cerkniške občine ter tudi po drugih slovenskih in hrvaških krajih. Njihovo glasbeno udejstvovanje predstavlja dragocen prispevek pri razvoju mladinske popularne, glasbene in plesne tradicije. Plakete ob 50-letnici so prejeli **Čedomir Banjac, Ivo Godeša, Miro Jenček, Ivan Karošec, Ivan Najger, Tone Petrovčič, Bojan Štefančič** in **Janez Žnidaršič**. Član skupine je bil tudi pokojni kitarist **Darko Lesar**.

Člani so bili vsa ta leta dejavni na različnih področjih – Janez Žnidaršič kot kegljač in trener, Miro Jenček kot ustanovitelj in sodelavec cerkniškega pustnega karnevala, Tone Petrovčič in Ivo Godeša sta člana pevskih zborov, Ivan Najger sodeluje pri folklorni skupini in kot oblikovalec pri številnih likovnih prireditvah, Čedomir Banjac igra v dveh glasbenih skupinah v Ljubljani, Bojan Štefančič je znan kot kitarist etno-rock skupine Fletno in sodelavec spletne strani staleslike.cerknica.org, Ivan Korošec pa je glasbeno dejaven harmonikar in ambasador narodnozabavne glasbe. ■

Avtor: Miha Jernejčič Fotograf: Ljubo Vukelič

Parkiranje ob Cerknjškem jezeru bo plačljivo

Parkirišče ob Cerknjškem jezeru je bilo od februarja do julija na mejah oz. kar prek meja zmogljivosti. Od konca februarja do začetka julija je bilo glede na podatke Enote za turizem Notranjskega regijskega parka (NRP) ob nedeljah polovico vikendov parkirišče povsem polno in obiskovalci so se znašli na različne načine – parkirali so po vasi, ob cestah, le redki pa so se odločili, da avtomobil pustijo na katerem od prostih parkirišč v Cerknici in se do jezera odpravijo peš ali s kolesom.

Že ob marčevskih vikendih je bilo parkirišče v Dolenjem Jezeru premajhno za vse obiskovalce Cerknjškega jezera.

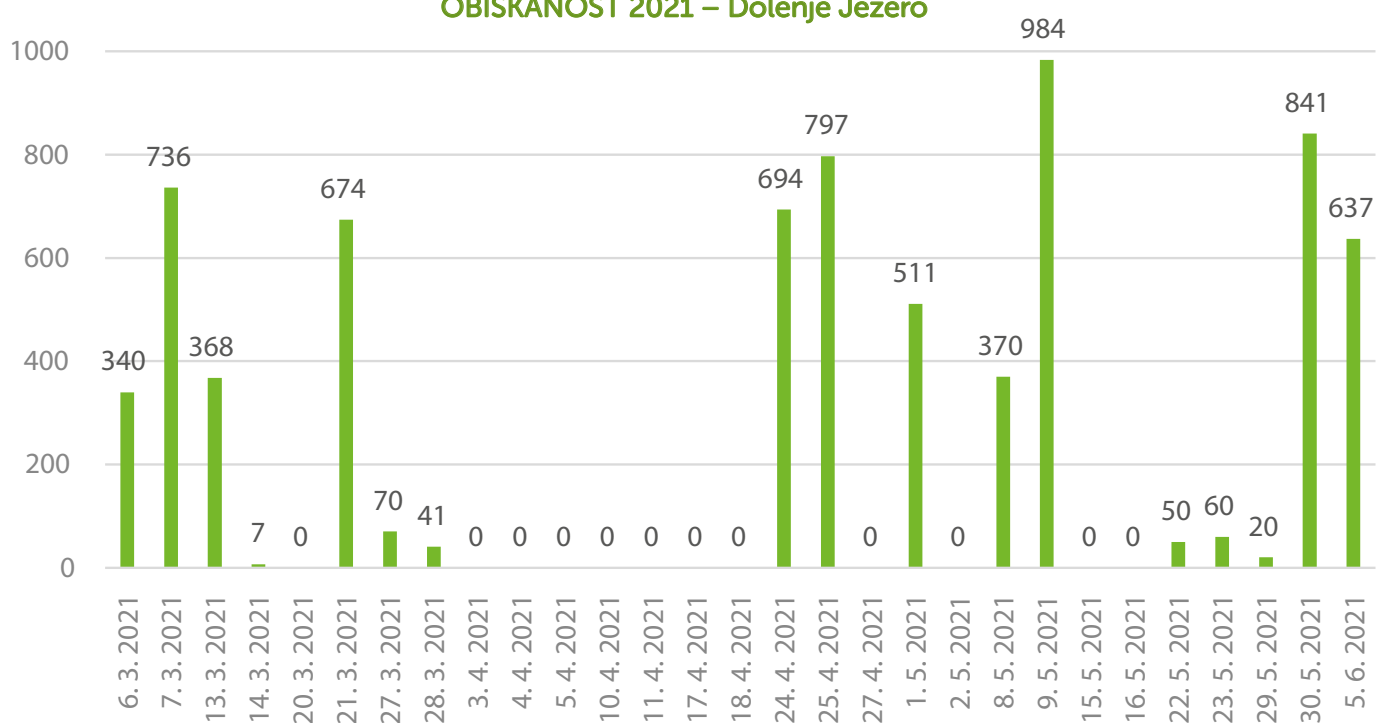
Obiskovalci so se (tudi) zaradi epidemije covid-19 odločali, da odkrivajo lepe, morda turistično manj oblegane koticke Slovenije, med katerimi je tudi Cerknjško jezero. Posledice tega pa so čutili prebivalci cerknjške občine, predvsem Dolenjega Jezera.

»Februarja in marca smo ob Cerknjškem jezeru beležili število obiskovalcev, ki je bilo v prejšnjih sezonah značilno za visoko sezono, ob avgustovskih nedeljah,« pravi vodja Enote za turizem NRP **Urška Ogrinc**. V nedeljo, 28. februarja, je zaradi zasedenosti parkirišča od 80 do 100 avtomobilov parkiralo na zasebnih zemljiščih, policisti pa so podelili opozorila in izrekli globe za nedovoljeno parkiranje v naravi. »Iz tega razloga je bila, kljub prepovedi delovanja turističnoinformacijskega centra, v mesecu marcu aktivirana tako imenovana točka za monitoring prometa, da bi preprečili tovrstne dogodke tudi v prihodnje. Štetje prometa in obiskanosti smo v sezoni 2021 tako pričeli že 6. marca in svetovali obiskovalcem, kaj lahko še obiščejo, ko je bilo parkirišče ob jezeru polno,« pojasni Urška Ogrinc.

Kako se z zasedenostjo parkirnih prostorov soočajo drugod?

Cerknjško jezero ni edina lokacija, kjer se soočajo s tovrstnimi težavami. Po pregledu podobne prakse na primerljivih

OBISKANOST 2021 – Dolenje Jezero

Število obiskovalcev med pomladanskimi konci tedna 2020 je primerljivo s številom obiskovalcev v visoki sezoni v preteklih letih.

lokacijah (Tolminska korita, Logarska dolina, Vrata, Velika planina, Bohinj ...) in posvetih s turističnimi delavci in župani območij, kjer so plačljivo parkirnino že uvedli, se kaže, da plačljivo parkiranje razbremeni lokacijo ob uvedbi dodatnih možnosti (npr. brezplačni avtobus s parkirišč v zaledju in digitalizacija, ki dovolj zgodaj prikaže podatke o zasedenosti parkirišč). Brezplačnega avtobusnega prevoza za obiskovalce se ne da zagotoviti, če ni sredstev, s katerimi se ta prevoz pokrije – ta sredstva drugod dobijo s plačljivim parkiranjem. Parkiranje v Cerknici pa bo hkrati obiskovalce približalo še drugim turističnim ponudnikom v samem mestu.

Primerjava cen parkiranja na primerljivih lokacijah:

Velika planina	7 € na dan, 35 € letno
Tolminska Korita	3 € na uro, max. 40 € (ob izgubi kartice)
Logarska dolina	7 € na vstop
Vrata	3,5 € na vstop
Bohinj	Odvisno od parkirišča, večinoma 3 € na uro
Cerkniško jezero	2 € na uro, prva ura brezplačno
Škocjanski zatok	Brezplačno
Škocjanske jame	Brezplačno

»Trend povečanega obiska se bo še nadaljeval, zato je treba sprejeti ključne ukrepe, s katerimi se lahko bolj načrtovano upravlja tako promet kot tudi same obiskovalce, da bi pred pretiranimi obremenitvami zaščitili lokalno prebivalstvo in kakovost njihovega življenja, edinstveno naravno okolje ter poskrbeli za varnost vseh udeležencev v prometu,« je poudarila Urška Ogrinc. Eden od ukrepov je že izgradnja kolesarske steze in pločnika, ki povezuje Cerknico in Dolenje Jezero. Še pred tem so na Notranjskem parku uvedli usmerjanje obiskovalcev, poleg turističnih informatorjev so tudi gasilci avtomobile usmerjali na parkirišče pri pokopališču v Cerknici in s tem pripomogli k zmanjšanju prometa skozi Dolenje Jezero. Nekaj nedelj je od Cerknice do Dolenjega Jezera vozil tudi manjši avtobus.

Plačljivo parkiranje ob Dolenjem Jezeru

Stroški takšnega usmerjanja seveda niso zanemarljivi. Zaradi tega so se na Občini Cerknica po posvetovanju z Enoto za turizem NRP odločili, da občinskemu svetu predlagajo uvedbo parkirnine za parkirišče Jezero. Svetniki so predlog potrdili. Parkirišča v Cerknici ostajajo brezplačna, obiskovalci pa bodo imeli možnost, da se do jezera odpravijo po novo zgrajeni kolesarski stezi ali pešpoti oziroma parkirajo ob Cerkniškem jezeru, kjer bo prva ura parkiranja brezplačna – tako bosta krajši sprehod ob jezeru in pijača v bližnjem lokalju še vedno brez dodatnih stroškov.

Po prvi brezplačni uri bo vsaka nadaljnja ura za osebne avtomobile znašala 2 evra. Cena parkirnine za avtodome bo 5 evrov na uro. Občina bo poskrbela za postavitev parkomata, ki bo obiskovalcem omogočal plačilo parkirnine, ki bo možno tudi prek mobilnega telefona, SMS-sporočil, aplikacije in socialnih omrežij (Whatsapp, Viber, Facebook, Messenger, Apple chat).

Domačini, ki obiskujejo Cerkniško jezero, sicer »navijajo« za možnost nakupa letne parkirne karte, s katero bi se izognili vsakokratnemu plačevanju parkirnine in pogledovanju na uro, koliko časa se še lahko sprehajajo, veslajo, plavajo, tečejo ali drugače rekreirajo ob jezeru. Po pogovoru z nekaterimi obiskovalci jezera je razvidno, da so sicer naklonjeni plačilu parkirnine, a bi, če bo parkirišče plačljivo, raje iskali druge možnosti brezplačnega parkiranja.

Se je bati zmanjšanega obiska?

Se bo število obiskovalcev jezera zaradi plačljivega parkiranja zmanjšalo? Dvomimo – že sedaj je bilo mnogo obiskovalcev iz drugih slovenskih krajev in tujine presenečenih, da je parkirišče brezplačno. Se pa s plačljivo parkirnino lahko dobi dovolj sredstev, da se uvede druge ukrepe, ki razbremenijo tako parkirišče kot tudi promet skozi vas (digitalizacija, avtobusni prevozi, usmerjanje obiskovalcev na druga parkirišča, izposoja koles ...).

Plačljivo parkiranje samo po sebi še ne pomeni razbremenitve prometa. Prav zato je v načrtu, da se v prihodnje sistem parkiranja posodobi in digitalizira, saj Občina Cerknica skupaj z občinami Postojna, Divača, Ilirska Bistrica, Komen, Hrpelje - Kozina, Sežana in Pivka sodeluje v projektu »CityCONNECT«, s katerim želijo s pomočjo tehnologije in aplikacij prispevati k izboljšanju kakovosti bivanja. Na področju cerkniške občine se bodo razvijali moduli za tematske poti, parkirišča, stanje voda in presihajočega jezera. Cilj je, da bi obiskovalci že ob vstopu v Cerknico (ali ob načrtovanju izleta) lahko videli podatke o zasedenosti parkirišč in se že prej odločili parkirati dlje od same lokacije in uporabili druge možnosti dostopa do znamenitosti, ki jih želijo obiskati.

Cerkniško jezero je v času epidemije postalo obljudena turistična točka.

Avtor: Dejan Tasić Fotograf: Ljubo Vukelič

Evropski teden mobilnosti v občini Cerknica

Trajnostna mobilnost pomembno prispeva k trajnostnemu načinu življenja, saj temelji na načelih trajnostnega razvoja in daje prednost kolesarjenju, uporabi javnega potniškega prometa, hoji, vožnji z električnim skirojem in drugim alternativnim (zelenim) oblikam mobilnosti.

Vse glasnejša so opozorila strokovnjakov, da naš trenutni življenjski slog ni trajnosten, s tem pa ogrožamo lastno prihodnost ter prihodnost prihodnjih generacij. V Sloveniji med najpogosteje uporabljena prevozna sredstva zagotovo sodijo osebni avtomobili na fosilna goriva. V večjih mestih je premikanje na trajnostni način lažje, saj so poti do ključne infrastrukture dobro razvejane, prav tako je na voljo javni potniški promet. A pri premagovanju razdalj med manjšimi kraji v Sloveniji so alternative avtomobilom npr. javni potniški

bolezni srca in ožilja, pljučnega raka in astme. Prometna sredstva povzročajo hrup, ki moti številne prebivalce. V zadnjih nekaj letih so zastoji postali del vsakdana in nerešljiva težava, ki negativno vpliva tako na javno kot zasebno življenje.

Trajnostne oblike prometa pa imajo veliko manjši vpliv na okolje in še pozitiven vpliv na zdravje prebivalcev, zato občine vsako leto bolj stremijo k temu, da so takšne oblike prometa implementirane v lokalne programe.

Varno in zdravo

Občina Cerknica se v ta namen tudi letos pridružuje občinam organizatorkam Evropskega tedna mobilnosti (ETM). Dogodek se bo kot vsako leto odvijal od 16. do 22. septembra in ponujal lokalnim skupnostim, organizacijam ter združenjem prostor za promocijo pobud za trajnostno mobilnost in dvig ozaveščenosti lokalnega prebivalstva. Letošnja tema ETM je »Varno in zdravo s trajnostno mobilnostjo«, geslo pa: »Živi zdravo. Potuj trajnostno.« Ljudi se spodbuja k ohranjanju duševnega in fizičnega zdravja, obenem pa lahko ljudje z uporabo trajnostnega mobilnostnega

promet slabše razvite. Lokalne skupnosti na podeželju tako težje rešujejo težave z mobilnostjo. Še posebej v manjših krajih, kjer so razdalje daljše, hoja in kolesarjenje pa za vsakodnevne opravke manj primernejši alternativni. A ne glede na to ostaja dejstvo, da je uvedba trajnostne mobilnosti edini način, da na lokalnem ter državnem nivoju prispevamo k boljšemu zdravju prebivalcev, zaščitimo okolje ter zmanjšamo učinek podnebnih sprememb. Zamenjava netrajnostne mobilnosti s trajnostno tako pozitivno prispeva k večji energetske učinkovitosti in manjši odvisnosti od fosilnih goriv. Netrajnostna prometna sredstva namreč onesnažujejo okolje in občutno pospešujejo podnebne spremembe. Izpusti imajo tudi negativen vpliv na zdravje prebivalcev; povzročajo različne zdravstvene težave – razvoj

sredstva raziskujejo in doživljajo lepote svojega kraja ali občine. ETM slavi prilagodljivost mest in dosežke, ki so jih mesta in mestne administracije dosegle na področju trajnostne mobilnosti kljub epidemiji covid-19. V skladu z letošnjo temo so osrednja področja letošnjega Evropskega tedna mobilnosti štiri: duševno zdravje, telesno zdravje, varnost oz. varnostni ukrepi ter odziv na covid-19. Področje duševnega zdravja je prednostno področje, ker ETM zagovarja osredotočenje na odnose med duševnim zdravjem in mobilnostjo v nekem kraju. Na področju telesnega zdravja so postavljene prioritete pri aktivni mobilnosti ter vplivih onesnaženosti okolja zaradi zraka in hrupa. Področje varnostnih ukrepov naslavlja cestno varnost ter vključevanje oseb z zmanjšano

mobilitnostjo. Zadnje področje, ki obsega odziv lokalnih oblasti na epidemijo covid-19, pa se osredotoča na ponovno normalizacijo uporabe javnega prevoza, ki je v času epidemije zastal ali pa bil močno omejen.

Program 2021

Občina Cerknica bo tako izvajala različne dogodke in dejavnosti, ki se bodo izvajali na več lokacijah v občini. V osnovnih šolah bodo ves čas trajanja ETM potekale dejavnosti in igre, ki bodo spodbujale osnovnošolce k pogostejši uporabi trajnostnih mobilnih sredstev. Mlajše generacije predstavljajo poseben aspekt mobilnosti, saj so za spremembe najdovzetenjše. Kolesarjenje je poceni in okolju prijazna oblika trajnostne mobilnosti, Občina Cerknica pa si z urejanjem kolesarske infrastrukture prizadeva, da bi kolesarjenje prispevalo k povečanju turističnega potenciala, bilo varno in podprto z ustrežno infrastrukturo. V petek, 17. septembra, ob 18.00 bo tako na parkirišču pri pokopališču v Cerknici potekalo slavnostno odprtje kolesarske steze od Cerknice do Dolenjega Jezera. Hkrati se bodo na parkirišču v organizaciji Notranjskega regijskega parka odvijale dejavnosti, kot so izposoja koles, možnost manjšega popravila koles, predstavitev koles in kolesarske opreme, predstavitev varne udeležbe v prometu ... V soboto, 18., in nedeljo, 19. septembra, se bodo občani različnih generacij lahko odpravili na pot v slogu lova na zaklad. V ponedeljek, 20. septembra, ob 17.00 bo župan občine na ploščadi pred Kulturnim domom Cerknica podelil priznanja prostovoljcem Zavoda Sopotniki in območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke. Zadnji dan ETM, 22. septembra,

bo dan brez avtomobila. Z namenom spodbude uporabe alternativnih oblik mobilnosti bo za motorni promet od 7.00 do 14.00 zaprta ulica Videm, na ulici pa se bodo odvijale raznovrstne dejavnosti, še posebej za mlajše občane, ki bodo lahko svoj čas namenili igri, sprostitvi in likovnim delavnicam.

Pri izvedbi Evropskega tedna mobilnosti v letu 2021 bodo poleg zaposlenih Občine Cerknica sodelovale tudi druge organizacije (Osnovna šola (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek, Podružnična OŠ »Rudolfa Maistra« Unec, OŠ Notranjski odred Cerknica, Podružnična OŠ »11. maj« Grahovo, Podružnična OŠ »Maksima Gasparija« Begunje, Notranjski regijski park, Bikecenter Cerknica, animatorki Tjaša Dernikovič ter Janja Mihelčič, podjetje Envirodual, trajnostno okoljsko in energetsko upravljanje, raziskave in izobraževanje, d. o. o., in druga društva v občini. O dogodkih bodo občani obveščeni prek napovednika dogodkov na občinski spletni strani, Facebooka, aplikacije Občine Cerknica ter drugih medijev.

Vsako leto lahko lokalne skupnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti predstavijo svoj kraj v drugačni luči in izvedejo ključne dejavnosti oz. ukrepe, namenjene zmanjšanju avtomobilskega prometa na določenih območjih, spodbujanju uporabe trajnostnih oblik prevoza in ozaveščanju prebivalcev o vplivih njihove izbire potovalnega načina. Cilj trajnostne mobilnosti je prav to, da se zadovoljijo potrebe občanov po mobilnosti na način, da se zmanjšajo promet in njegove škodljive posledice. Vsi občani so zato vladno vabljeni k sodelovanju v Evropskem tednu mobilnosti 2021 in prizadevanju za čistejše okolje. Za udeležbo na dogodkih je treba izpolnjevati pogoj PCT.

Program Evropskega tedna mobilnosti v občini Cerknica 2021

DATUM	URA	LOKACIJA	DOGODEK	NAMENJENO
16.–22. 9. 2021		V osnovnih šolah v občini Cerknica	Igra Prometna kača	Osnovnošolcem občine Cerknica
16.–22. 9. 2021		V osnovnih šolah v občini Cerknica	Najdi šibke točke pešpoti in prehodov za pešce	Osnovnošolcem ter staršem občine Cerknica
17. 9. 2021	18.00	Parkirišče pri pokopališču Cerknica, parkirišče Jezero	Zmigaj se na žur – odprtje nove kolesarske steze	Občanom občine Cerknica
18.–19. 9. 2021		Tabor, Cerknica	Lov za zakladom (ostanimo mobilni)	Občanom občine Cerknica
20. 9. 2021	17.00	Ploščad pred Kulturnim domom Cerknica	Podelitev priznanj območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke in Zavoda Sopotniki	Občanom občine Cerknica
22. 9. 2021	7.00–14.00	Ulica Videm	Dan brez avtomobila	Občanom občine Cerknica
22. 9. 2021	8.00–14.00	Ulica Videm	Razstava trajnostne mobilnosti	Učencem občine Cerknica

50. obletnica male valete sošolcev OŠ Rakek 1971

V organizaciji **Leona Drameta** in **Slavice Marije Juhant** (rojene De Biassi) smo praznovali 50. obletnico male valete generacije sošolcev letnika rojstev od aprila 1956 do marca 1957. Polovica nas je začela hoditi v šolo na Rakeku, polovica na Uncu. V petem razredu smo se pomešali in združili v dva oddelka na Rakeku. Še v osmemu smo se malo premešali, tako da praznujeta oba oddelka skupaj. Povabili smo še vse sošolce, ki so kdajkoli hodili z nami v šolo in niso končali z nami. Seveda smo povabili tudi naše učitelje. Srečanja v gostišču na Rakeku, ki je potekalo 2. julija, se nas je udeležilo 28, od tega štirje učitelji: **Edvard Lenarčič**, **Franc Štefančič**, **Gertruda Zigmund** in **Marija Orel**. Začeli smo ob 15.00 s pozdravom in minuto molka za umrle sošolce (6) in učitelje (10). Pozneje smo prikazali fotografije razredov in prejšnjih obletnic. Sledila sta večerja in fotografiranje **Ljuba Vukeliča**. Fotografije je izdelal fotograf Bajčk in smo jih prejeli že na obletnici. Izdelali smo tudi zaprto skupino na Facebooku, zbrali vse telefone, saj se bomo naslednjič obveščali po SMS. Naslednja obletnica (51) bo pri Farbarjevem kozolcu na Tržišču v petek, 24. junija 2022.

✉ Leon Drame 📷 Ljubo Vukelič

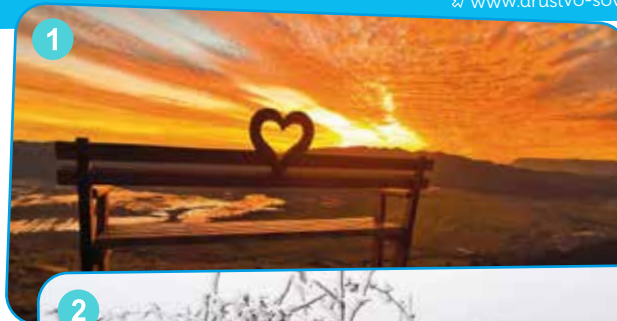
Klopca ljubezni

V petek, 25. junija, so na 81. nočnem pohodu v Domu na Slivnici udeleženci pohoda izglasovali zmagovalce foto natečaja Klopca ljubezni, ki ga je razpisalo Telesno-kulturno društvo (TKD) Sovica. TKD Sovica čestita zmagovalcem in se zahvaljuje vsem sodelujočim avtorjem. Zmagovalci natečaja so:

1. mesto: **Neja Ljubičič** s fotografijo Goreče nebo,
2. mesto: **Vika Zabukovec** s fotografijo Ko ohladi,
3. mesto: **Tine Nared** s fotografijo Levji kralj.

📧 www.drustvo-sovica.s

1

2

3

Novе table Dom na Slivnici

Do Doma na Slivnici vodijo nove označevalne table. Za njihovo vidno in prepoznavno zasnovo je poskrbel akademski slikar **Božidar Strman - Mišo**.

📧 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V juliju je 90. rojstni dan praznovala **Tatjana Stergulec** iz Begunj pri Cerknici. V avgustu sta 90. rojstni dan praznovala **Frančišek Maticič** z Rakeka ter **Marija Bavdek** od Svetega Vida.

Urnik prodajnega kotička Galerije Krpan v septembru je v sredo, četrtek in petek od 17.00 do 19.00.

LAŠTNIKI GOZDOV

Nudimo vam:

- Odkup lesa na panju ali kamionski cesti
- Posek in spravilo lesa

Zagotavljamo pošteno izmero lesa, konkurenčne cene ter plačilo po dogovoru.

info:

☎ 030 329 527 - Vladimir

☎ 041 954 977 - Milan

www.taksus.si

Avtorica: **Polona Otoničar Pajk** Fotograf: **Jan Pirnat**

Bor Šparemblek

Bor Šparemblek je študent slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Poleg različnih tehnik ustvarjanja mu je blizu tudi računalniška animacija. Trenutno se pripravlja na četrto samostojno razstavo, vmes pa med drugim izdeluje celotno grafično podobo za primorskega raperja Drilla in je s še dvema prijateljskima v fazi predprodukcije projekta.

Čeprav Bor Šparemblek prihaja iz Cerknice, večino časa preživi v svojem ateljeju na Dolenjem Jezeru. Njegov ustvarjalni hram se imenuje »Štala«, kar ni naključje. »Ko sem bil majhen, sem skupaj s starim atom točno v tem prostoru kidal gnoj. Tukaj so bile živali in staremu atu sem pomagal pri skrbi za njih. To so res lepi spomini,« mi pove 23-letni umetnik. Da bo slikar, je bilo pravzaprav jasno že od nekdaj, čeprav je bila prvotna otroška želja študij arheologije. »Tista želja je hitro ugasnila. Takoj ko sem ugotovil, kaj sploh arheologi počnejo. Ampak ugotavljam, da ena lastnost pa je skupna: pri slikanju sem tako kot oni pri svojem terenskem delu vedno umazan,« nato veselo pripoveduje. Slikarka je tudi Borova teta, ki živi v Grčiji, slikanje je blizu tudi njegovi babici, Bor pa največ zaslug za svoj poklic pripisuje učitelju likovne vzgoje **Jerneju Dolničarju**, ki ga je vpeljal v svet likovne teorije, mu dal dobre napotke in spodbude, ter staršema, ki ga nista nikoli omejevala.

Svoj atelje ima Bor že od 1. letnika srednje šole. »A že tako zgodaj?« ga vprašam. »Najprej sem želel slikati doma, v svoji sobi. Na steno sem nalepil tapete, da bi jo zaščitil, a mami ni bila prav navdušena nad tem. Potem sva z očetom začela urejati ta prostor,« se sogovornik vrača v preteklost. Poleg ateljeja ima še depo, prostor za shranjevanje slik. Nekaj pa jih ima shranjenih tudi v Cerknici, čeprav pravi, da na svoja dela ni čustveno navezan. Ko je konec kakšne razstave, določene umetnine, ki jih ni prodal, preprosto prepleska in na novi oziroma stari podlagi ustvari nekaj novega.

Trenutno se Bor pripravlja na četrto razstavo, ki bo jeseni v Ljubljani. Do sedaj je imel tri; prva samostojna razstava leta 2016 je nosila ime Življenje ni ringšpil. V Galeriji Krpan v Cerknici je razstavljal grafike, slike in kolaž. Leta 2018 je razstavljal na Štajerskem, v Velenju. Ime razstave je bilo Trinajsttisočdvanajst. Če to besedo zapišemo s številkami (13012), lahko preberemo BOR. Poskusite. Idejo za to je dobil v Španiji, na nekem jašku. Tretja razstava je bila ponovno v domači Cerknici, njen naslov je bil »Ko bom prišel domov, bom risal«. To je delček njegovega spisa, ki ga je napisal v nižjih razredih osnovne šole.

Bor je v otroštvu z družino zelo veliko potoval. Poleg vsakoletnega obiska tete v Grčiji je spoznal tudi večji del Evrope. Blizu so mu tudi taborniki. Zaradi trenutnega projekta, o katerem je sedaj še skrivnosten, izda mi le, da poteka v sodelovanju z **Janom Štefančičem** in

Mihom Razdrihom, že dve leti zaporedoma ni šel na taborjenje, je pa prepričan, da bo šel še kdaj. Taborniki se mu zdijo nekaj odličnega in jih je rad obiskoval, imel je tudi svoj vod.

Borova velika ljubezen je fotografija, pravzaprav reportažna fotografija. Tudi na tem mestu ponovno omeni učitelja Jerneja Dolničarja, ki mu je pomagal fotografije izboljšati.

Blizu mu je tudi delo z otroki, zato ima v Galeriji Krpan delavnice, namenjene njim, izvaja pa jih tudi individualno. Ob vstopu v njegov atelje me je pozdravil konj, ustvarjen v tehniki papirmaše, ki mu jo je predstavila teta Anita. Konja je pod Borovim vodstvom ustvaril njegov učenec.

Študija na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Bor ne more prehvaliti: »Delal sem to, kar me je zares zanimalo, užival, fajn sošolci in kreativni ljudje.« Pred začetkom študija je eno leto opravljal študentsko delo v računalniškem podjetju Pilcom, kjer je risal oblekice za kužke: »To je bilo odlično delo, a ugotovil sem, da je osem ur za računalnikom zame preveč.« Je pa letos ustvaril oglas za album za zbiranje sličic Luke Dončiča. Za samo eno sekundo videa, ki je trajal več kot minuto, je moral naslikati osem različnih risb. Teh risb je bilo na koncu blizu 10.000.

Vprašanje, kjer črpa motive, Boru ni všeč, saj nanj ne pozna odgovora. Preprosto odgovori: »Iz svoje skicirke.« Od letos ima novo, modernejšo, računalniško grafično tablico, bi bila pa skulptura iz njegovih skicirk, če bi jih zložil v višino, visoka približno dva metra. Njegove prijateljice so že od osnovnošolskih let. Če po svetu ne bi hodil tako odprtih oči kot srca, zagotovo ne bi bile tako polne.

Festival plesnih skupin

✉ Franci Albreht 📷 Silvo Ferjančič

Društvo upokojencev (DU) Rakek je v sodelovanju s plesno skupino Frajle 7. julija pripravilo drugi plesni festival z naslovom Ples nas združuje in povezuje. Dogodek je potekal pri Eko koči na Nanosu. Uvodni nagovor je imel predsednik DU Rakek **Franci Albreht**, povezovalc pa je bil **Tone Škrbec**. Nastopilo je kar sedem plesnih skupin – Štorovke iz Štorij, Ajda iz Ajdovščine, Tince iz Deskel, Plesna skupina iz Ozeljana in Šentvida pri Ljubljani, Zasavke iz Hrastnika in Frajle z Rakeka. Vsaka od njih je nastopila z dvema točkama. Kar nekaj skupin je prvič nastopilo v javnosti, čeprav plešejo že več let. Vseh 87 plesalk in plesalcev je nastopilo na skupinskem zaključnem plesu. DU Rakek je sprejelo možnost organizacije tretjega plesnega festivala; prvega je izvedlo v lanskem letu v Rakovem Škocjanu. ■

Potujoča mobilna učilnica Simbioza

✉ 📷 Katja Opeka

DEOS, Center starejših Cerknica je obiskal kombi s potujočo mobilno učilnico Simbioza. Mobilna komunikacija se je pri stanovalcih izkazala za zelo pomembno, predvsem v teh covid-19 časih. Znanja ni nikoli dovolj, zato so stanovalci vestno poslušali in pridobivali nove informacije. Obiskovalci so želeli stanovalcem поблиže predstaviti napredno mobilno in računalniško tehnologijo. Stanovalci so pri spoznavanju morda na prvi pogled kar zastrašujoče tehnologije uživali in ugotovili, da je pravzaprav zabavna. Navdušeni so bili nad širokim naborom funkcij tabličnih računalnikov in njihovo ravno pravšnjo velikostjo. Spet drugi so dobili odgovore na vprašanja o vsakodnevni uporabi mobilnih telefonov in vzpostavljanju stikov s svojimi bližnjimi, kar jim je še vedno zelo pomembno. ■

Novi Hyundai. Izberi in odpelji!

Novi Tucson

Novi i20

5 GARANCIJE Povprečna poraba goriva: 0,0 – 6,6 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 – 146 g/km.

8 GARANCIJE NA VARNOST Družba investovalca zavaruje vsaka lu prometna zavarovalnica pripadnosti k posluževalcu sklenjeni zavarovalni zvezi. Pripravek zvezi k Skupnosti posluževalcev koncentracijskih zavarovalnic, delnice Ploča 3a, 1000 Ljubljana, Slovenija. Skupni vsotni vplačila: 220 evrov mesečno in enkratno vplačilo: 1000 evrov. Najbolje razen kakovosti na slovenskem trgu. Več: <http://zavarovalnica.com/SLOVENIJA-02742178> in <http://zavarovalnica.com/SLOVENIJA-02008184>. Izdajatelj in pridruženje pravico do tožarskih nalog. Slike so simbolične, več informacij je na voljo pri predstaviteljih prodajnih mest Hyundai. Pogoj garancije in posebni o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče
 01 7881 999, 040 490 070, www.avtohisazalar.si prodaja@avtohisazalar.si, FB, Instagram, Twitter

Vožnja z ladjico po Ljubljani

📷 Boža Vesel

Člani Društva upokojencev (DU) Rakek smo za izlet z ladjico po Ljubljani hitro napolnili vsa mesta. Z vlakom smo se zjutraj odpeljali do Ljubljane in se peš odpravili do Prešernovega trga. Tu so nas pričakali prijazni lokalni turistični vodniki in nas odpeljali na ogled po stari Ljubljani. Spoznali smo zgodovino in dela slovitega arhitekta Jožeta Plečnika. Ogled je bil zelo poučen, saj se v glavno mesto največkrat opravimo po opravkih, malokdaj pa se ozremo po znamenitostih. Čakala nas je še prijetna vožnja z ladjico po Ljubljani do Črne vasi in nazaj. Ob nabrežjih Ljubljane so promenade, zeleni koticiki in ulice s številnimi kavarnicami. Pogled na mestne stavbe in staro mestno jedro z rečne perspektive je res čisto nekaj drugega kot med sprehodom po mestu. Na ladjici so nas postregli z odlično hrano in pijačo. ■

Izlet z vlakom v Celje

📷 Boža Vesel

Tudi tokrat smo se na izlet odpeljali z vlakom, saj je vožnja udobna in zanimiva. 15. julija smo obiskali Celje. Ko smo stopili iz železniške postaje, se je odprl pogled na trg, ki ga obdajajo čudovite pastelne fasade; te kar kličejo, da jih fotografiraš. Sredi trga stoji tudi kip v naravni velikosti popotnice Alme Karlin. V bližini železniške postaje se nahaja tudi Tropska hiša – oaza narave v srcu mesta. Sprehodili smo se med lemurji in orjaškimi želvami ter si ogledali še nekatere predstavnike rastlinskih in živalskih vrst iz afriških savan, azijskih gozdov, arizonske puščave in amazonske džungle. Po kosilu nas je počakal vodič in nam razkazal staro mestno jedro, vodni stolp, stolno cerkev. Sprehodili smo se tudi ob Savinji. Do odhoda smo imeli dovolj časa za osvežitev s sladoledom. Za presenečenje so poskrbele naše članice plesne skupine Mavrica, ki so zaplesale pred kavarno. ■

ekoKnap d.o.o.

računalništvo

je razširilo svojo ponudbo z

RAČUNOVODSKIMI STORITVAMI.

RAČUNOVODSTVO

za samostojne podjetnike,
mala in velika podjetja,
zavode, društva
in druge organizacije

Delovni čas: pon - pet : 8.00 - 16.00

Kontaktirajte nas na
069 657 163
finance@ekoknap.si

Poleg vseh vrst računovodstvih storitev ponujamo tudi svetovanje, pomoč pri odpiranju podjetja, izdelavi letnih poročil in pomoč pri vpeljavi BODNOV Z1.

Še vedno pa smo vam na voljo tudi za vse druge storitve: IT tehnologija, računalniška podpora, servisi, digitalni marketing, spletne strani in trgovine, prodaja računalniške in biro opreme, davčne blagajne, QR menuji...

Nov promocijski paviljonček ČD Rakek na Cerknškem jezeru

📷 Miroslav Juvančič

Čebelarji Čebelarskega društva (ČD) Rakek so ob učni poti na Cerknškem jezeru zamenjali dotrajan promocijski paviljonček. Druženje ob odprtju je potekalo 16. julija. Udeležili so se ga predstavniki čebelarskih društev iz Občinske zveze čebelarskih društev (OZČD) Cerknica, ČD Postojna, veterinarika **Suzana Skerbiš** ter član upravnega odbora Čebelarske zveze Slovenije za Notranjsko **Franko Dolgan**.

Prireditve se je začela z nagovorom predsednice ČD Rakek **Vide Winkler**. Poudarila je pomen paviljončka, ki ga je zasnoval naš član, arhitekt **Tomo Žagar**, izdelal pa čebelarski mojster **Boris Seražin**. Likovno opremo panja je izdelala akademska kiparka **Milena Braniselj**. **Janez Dragolič** je predstavil čebelarsko učno pot. Opremljena s tablam s poučno vsebino nudi osnovna znanja o čebelji družini, življenju čebel, hrani čebel, čebeljih pridelkih, boleznih čebel, zgodovini čebelarstva, medovitih rastlinah in podatke za mlade čebelarje. Krožna pot je dolga 250 metrov in ima 13 vsebinskih točk. Ob poti so paviljončki vseh ČD, ki sestavljajo OZČD Cerknica. Uradnemu delu je sledilo druženje čebelarjev, ki so si izmenjali informacije o letošnji katastrofalni paši, ki je ne pomnijo niti najstarejši čebelarji. Druga tema je bila problematika nakupa zdravil, o kateri je bil na Rakeku sklican tudi izredni sestanek predstavnikov ČD v sestavi OZČD Cerknica in veterinarke Suzane Skerbiš. ■

Pohod v dolino Kamniške Bistrice

📷 Boža Vesel

Članice in člani DU Rakek smo se v začetku julija odpravili v ledeniško dolino Kamniške Bistrice, saj se poleti prileže sprehodi po gozdnih poteh. Najprej smo se peš odpravili po gozdni poti v dolino hudournika Kamniška Bela do slapa Orglice. Kratek postanek smo naredili pri partizanski bolnišnici Bela, od katere ni ostalo skoraj nič. Malce smo si oddahnili, ohladili potna čela in nadaljevali pot do slapa. Nato smo se odpeljali do planinskega doma, ob njem pa je izvir Kamniške Bistrice. Voda priteče na dan izpod z mahom poraščenih skal, se za kratek čas ustavi v umetnem jezeru, nato pa odžubori v dolino.

Sprehodili smo se tudi do lovskega dvorca kralja Aleksandra, ki je bil zgrajen po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika. Pot smo nadaljevali do spominskega parka, ki so ga planinci postavili v gorah umrlim tovarišem. Ob vrnitvi smo si ogledali še sotesko Predaselj z ozkimi, zavitimi koriti. Že s samega mostu se razprostira dih jemajoč pogled v globino soteske. Spustili smo se povsem do vode in občutili prijeten hlad. Reka je tu zaradi mineralov obarvana v kristalno zelenomodro barvo. ■

Petka ponovno odprta za vse osnovnošolce!

📷 Sara Smaič 📷 Ljubo Vukelič

Center za mlade Petka je med poletnimi počitnicami izvajal počitniško varstvo za otroke prve triade osnovne šole. Zahvaljujemo se staršem za zaupanje in otrokom za vse zabavne trenutke, ki smo jih skupaj preživeli v prvem pravem počitniškem varstvu v Petki. Z novim šolskim letom tudi Center za mlade Petka ponovno odpira svoja vrata za vse osnovnošolce. S 1. septembrom bomo v pritličnih prostorih Osnovne šole Notranjski odred Cerknica odprti vsak delovni dan od 14.00 do 19.00. Že ustaljen urnik (skupinska učna pomoč in pomoč pri učenju vsak dan od 14.00 do 16.00 ter druženje in igranje od 16.00 do 19.00) bomo dopolnjevali z različnimi delavnicami, ogledi filmov z diskusijo ter drugimi organiziranimi dejavnostmi. V septembru načrtujemo tudi nadaljevanje izvedbe delavnic Urbanček, na katerih se bodo učenci učili risanja grafitov, ustvarjanja elektronske glasbe in še marsičesa zanimivega. Zaradi ukrepov, ki še vedno veljajo v vzgojno-izobraževalnih institucijah, se bomo vseh priporočil držali tudi v Centru za mlade Petka. Izvajalke bomo izpolnjevale pogoj PCT, vsi udeleženci bomo nosili maske in si razkuževali roke, poskrbeli pa bomo tudi za razkuževanje površin in zračenje prostora. V prostoru Petke bo lahko hkrati prisotnih šest učencev in izvajalec, zaradi česar so na vse vnaprej načrtovane dejavnosti obvezne predhodne prijave na center.petka@gmail.com. Vse informacije najdete na FB-strani Center za mlade Cerknica ter pred vhodom v Petko. ■

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotografije: **osebni arhiv družine Dragolič**

Pismo Dragoličevih iz daljne Tasmanije

Minili sta že dve leti, odkar se je družina Dragolič iz Cerknice preselila v Hobart na otoku Tasmanija, ki je ena od zveznih držav Avstralije.

Rebeka Hren Dragolič, akademska glasbenica, ki je bila zelo dejavna v lokalnem okolju, se nam je javila z nekaj vtisi o življenju na drugem koncu sveta.

Vzroka selitve sta bila **Petrova** služba in velika želja po raziskovanju in spoznavanju sveta, predvsem Avstralije, ki je polna drugačnosti in novih priložnosti.

Hobart je malo mesto ob izlivu reke Derwent, ki ima okoli 224.000 prebivalcev. To število predstavlja tudi štirideset odstotkov vseh Tasmancev. »Za primerjavo naj povem, da je Tasmanija trikrat večja od domače Slovenije. Je zelo gorata in gosto porasla z zelenimi evkaliptovimi gozdovi. Ti so pogosto v okrilju nacionalnih parkov, ki nudijo neskončne pohodniške izzive. Večkrat pomislimo, da je naš novi dom v veliki meri podoben notranjski deželi,« pripoveduje Rebeka. Glede na splošno prepričanje posebej poudarja, da strupenih kač in pajkov v Tasmaniji skoraj ni in da je morski pes viden samo na nekaj let. Vidi pa se lahko veliko drugih zanimivih živali, kot so tjunji, pingvini, kiti ali njej najljubši vombati. »Plaže so čudovito bele in divje in voda zelo redko tudi poleti preseže 17 stopinj, tako da je kopanje z neoprensko obleko najpogostejša odločitev. Tasmanija torej nikakor ni dežela, ki bi ustrezala reklamni sliki Avstralije, a je zato, vsaj za nas, še zanimivejša in privlačnejša,« pravi.

Otroci so se v šoli odlično ujeli in starša sta zelo ponosna na vse tri. Kljub začetnemu slabemu znanju angleškega jezika pa so sedaj že zelo uspešni. Šolski sistem je sicer popolnoma drugačen, a Rebeka meni, da jim veliko pomagajo dobre delovne navade od doma. Zelo se ji zdi pomembno, da se v šoli trudijo spodbujati posameznikove talente s pozitivno spodbudo, tako da imajo avstralski otroci v večini zelo dobro mnenje o sebi in svojih sposobnostih. »To je po mojem mnenju največji dar,« meni, »ki ga bodo moji otroci odnesli seboj.«

Peter Dragolič je kot zlatarski mojster zaposlen v delavnici, ki nosi ime Metal Urges, v centru Hobarta. Delavnica se ponaša z izdelovanjem nakita višjega cenovnega razreda s poudarkom na vdelavi unikatnih kamnov s celega sveta. Priučil se je tudi brušenja kamnov, kar je v svetu zelo cenjeno in iskano znanje.

»Tudi meni, klasični glasbenici,« nadaljuje Rebeka, »so se v Hobartu lepo odprle poti. Ker sem že prej poznala nekaj glasbenih kolegov, je bil moj začetek vseeno vsaj malo lažji. V veliko veselje mi je, da imam danes v mestu zelo dobro delujoč glasbeni studio in da veliko nastopam v različnih zasedbah.« Ob slovenskem državnem prazniku je nastopala v Canberri za slovensko veleposlaništvo. Obeta se ji tudi izdaja slovensko-avstralske zgoščenke tria Lastovke, kjer bo mogoče slišati slovenske, avstralske in aboriginske pesmi. Njena velika želja je, da bi lahko v prihodnosti prišli tudi na gostovanje v Slovenijo. Konec tega leta bo v sodelovanju z večkrat nagrajenim tasmanskim snemalcem začel nastajati tudi dokumentarni film o njeni zgodbi s poudarkom na selitvi in glasbenem povezovanju obeh svetov. Tega projekta se izredno veseli.

Vsak začetek je težak, sploh če prideš na drug konec sveta kot nepopisan list papirja, a Rebeka še vedno verjame v svoje besede ob selitvi: »Če ne poskusiš, ne veš.« Nadaljuje: »Mi smo se odločili in šli belemu svetu naproti. Temu bi lahko rekli naivnost ali pogum. Za nas se je ta odločitev izkazala za pravo in z radostjo povem, da smo z vsakim korakom bolj prepričani, da je vredno slediti srcu. Srce ima po mojem prepričanju vedno prav.«

Avtorica: **Marija Hribar**

Apnarstvo na Notranjskem

Pridobivanje apna je bila domača obrt, ki je imela na Notranjskem dobre pogoje, saj je narava radodarna s kamnom – apnencem, z lesom za kurjenje apnenice, z ilovico. Kraški svet ponuja veliko dolinic, kjer so postavili apnenice. Najbolj so bile razširjene gozdne in poljske apnenice. Apno je bilo nepogrešljivo, z njim so zidali, belili stene pa tudi debela sadnih dreves.

Apno so žgali v apnenicah v obliki velikih pletenih košev. Najprej so skopali jamo, zemljo so dali na kup. Iz velikih kamnov so naredili vrata za kurjenje apnenice, istje. Za plot, ki so ga spletli okrog kolcev z vejami, so skopali pol metra globok jarek. Med plotom in kamenjem so dali ilovico tako, da se ni dotikala kamenja, saj je bilo vmes še smrečje ali kakšen podoben material. Apnenica za 1000 do 1200 kvintalov apna je gorela 12 do 14 dni, noč in dan, odvisno od vremena. Iz tako velike apnenice so dobili okrog 100 do 120 ton apna. Razmerje med težo kamna in apna je bilo 3 : 1. Žgano apno še ni primerno za uporabo, gasili so ga z vodo v jamah za apno, ki so bile skoraj na vsaki domačiji, in tako pridobili gašeno apno.

Vaške apnenice v Žerovnici

V ohranjenih računskih knjigah Žerovnice od leta 1861 do druge svetovne vojne so zapisani tudi drobci o apnarski dejavnosti, stroški in dohodki, ki jih je imela soseska (srenja) pri izdelavi apna. Kako se je vaška skupnost (soseska) lotila apnarskega posla? Na vaškem sestanku so določili, kje se bo delala apnenica. Apnenico so delali na srenjski zemlji – na Kovačnici (Žerunšček), kjer je bil vaški kamnolom, in tudi

v Ponikvah. Kamen iz kamnoloma so tudi prodajali. Vsako leto je zabeležen prihodek »za kamen od Kovačnice 25 goldinarjev«. Apno so žgali za svoje potrebe, višek pa so prodali in s tem polnili vaško blagajno.

V računski knjigi vasi Žerovnica je apnarstvo prvič omenjeno leta 1862, ko je šel predstavnik vaške skupnosti na urad v Planino zaradi apnenice, ki so jo delali na Kovačnici (Žerunšček), in kolcev, ki so jih potrebovali pri gradnji apnenice. Zapisali so: »pasm bešu u palanino za volo oplenice ksmo u kovačnci delali zavolo kucu ki je beu pek an caigu de smo u gozdi seikl.« (Pa sem bil šel v Planino zaradi apnenice, ki smo jo na Kovačnici delali, zaradi kolcev ...) Leta 1874 so bili soseskine stroški tudi »kovci za aplenco«, zanje so morali odšteti 9 goldinarjev in 60 krajcarjev.

Kot je razvidno iz vaških knjig, je vaška skupnost najprej sklenila posel s poklicnim apnarskim mojstrom, »aplenčarjem«. Januarja 1867 so apneničarjem za njihovo delo plačali 14 goldinarjev in 50 krajcarjev, domačinu Janezu Petriču pa so plačali 3 goldinarje »za oškodovanje Sevška pri aplenci«. Leta 1868 je zabeležen strošek »smodnika in kolač špage«, kar je stalo 3 goldinarje. Jurij Koščak iz Žerovnice je leta 1870 za soseskino apno plačal 4 goldinarje. Februarja

1894 so šli v Cerknico »zaradi soseskinega apna«, julija istega leta pa so zabeležili, da je bil »profit od perve aplenice 147 goldinarjev in 78 krajcarjev«, kar pomeni, da je bila ta apnenica zelo velika ter da je bilo apnenic več.

Junija 1899 so v računski knjigi zapisani naslednji stroški, povezani z apnom: »za apno klic na bloke 1 goldinar, truge za apno ena nova in popravljeni 1 goldinar 20 krajcarjev, plačal piska za cerkvino apenco in smodnik in železo 1 goldinar, 60 krajcarjev, plačal za cirkov apno 16 goldinarjev, 80 krajcajev, varhu pri aplenci 3 goldinarje.« Avgusta 1902 so zapisali: »Truge za apnu pri aplenci stanejo 2 goldinarja 93 krajcarjev, sem dal za soseskin bet za

Sledi ene izmed nekdanjih apnenic na Žerunščku s premerov šest metrov (© Marija Hribar)

kamen tolčt 1 goldinar, 90 krajcarjev.«

Kastavski apneničarji

Menda so bili vsi kastavski mojstri, ki so hodili žgat apno, iz nekdanje »županije« Brnčiči nad Kastvom (Hrvaška). Tam je bilo več vasic, ki so dobile ime po priimku prebivalcev: Jardasi, Jelovičani ... Kastavci so bili daleč naokoli znani kot apneničarji, kamnoseki, zidarji, graditelji cest, oglarji, gozdni delavci. Navadno so delali apnenice od 1000 do 1200 kvintalov apna. Žal v vaških dokumentih ni nikjer zapisano, kako so delali apnenice in žgali apno.

V najstarejših zapisih v vaških knjigah vasi Žerovnica ni imen in priimkov apnarskih mojstrov. Pri 30. januarju 1899 pa je zabeleženo, da je apneničar »Franc Jelovica dal aro 10 f in bo delal oplenco pri Landovcovih lazih. Plačalo se mu bo za stari cent 24 kr.«

Apnenico so delali tudi leta 1911: »Za Aplenco so vsi Enoglasno poterdili da se bo delala u ponikvah.« In potem naprej: »Za Oplenco smo se pogodili z Jožefom Širola pošta Sv. Matija Vas Kodelji št. 97 po 1 krono od centa stare vage, delala se bo uponikvah.«

Za leto 1921 pa so navedli: »Oplenca se je to leto delala. Podjetnik je bil Jardas Josip, št. 101, selo Jardasi, p(ošta) Kastav. Pogoji so bili taki. 100 kron od kvintala in 15 Kvintalov apna cirkvi zastonj. Stroškov je bilo pri tej Oplinci 212 kron, dohodkov za prodano apno 680 kron, torej ostane gotoviga denarja 468 kron.« Julija 1921 je zabeleženo, da so poslali »pismo aplenčarjam Jožef Jelovica, pošta Kastav«. Kljub temu da je bilo delo naporno, je vaški skupnosti od prodaje apna, kot je razvidno, ostalo kar nekaj denarja. Zabeležen je tudi zapitek, ki ga je plačala vaška skupnost: »likof iz aplenčarjam plačal 1 goldinar 40 kron«.

Po apno v Podpeč

Po pripovedovanju **Franciške Štritof**, rojena 1930, na Slugovo je prišla leta 1949, so hodili po apno v Podpeč: »Pri nas smo imeli svojo jamo za apno, saj smo ga rabili, ko smo popravljali hišo. Zjutraj je šel avtobus skozi Selšček, sem šla ob petih z avtobusom. Počakala sem pri eni sosedu, potem pa na avtobus, ki je šel čez Rakitno, saj sem šla v Podpeč pri Preserju apno naročit, so ga tam kuhali. Tam sta bili dve apnenici. Ko sem naročila apno, so povedali, kdaj naj ga pridemo iskat. Za nazaj sem šla z avtobusom do Otav, ko je šel šolski avtobus. Potem sem šla iz Otav mimo sv. Jurija cerkve domov peš. Apno smo šli s konji

Turšičeva jama za apno z dvema prekatoma (© Ljubo Vukelič)

iskat, smo si jih sposodili, saj smo imeli pri hiši vole. Doma je bila skopana velika jama, pa tak cegu smo doma delali betonski in s tistim ceglom je mož obložil jamo, potem smo notri zmetali kamine – apno, nekateri so bili lepo žgani, so se lepo razkrojili, kakšen je pa tudi kamen ostal; kakor je bil pečen. Z velikimi kolci se je tisto mešalo, pa voda zlivala notri, se je kadilo, hud duh, ko je bila že ranku žavba, potem se je tisto napenjalo, da smo morali dostikrat mešati. Bolj staro je bilo, bolj je bilo ta pravo.«

Marjan Turšič, letnik 1955, se spominja, da je kot otrok v Begunjah prisostvoval pri gašenju apna. »Smo v Podpeči kupili apno, takrat sem bil star okrog 12 let, skoraj vsaka hiša je imela jamo za apno, obložena je bila z lesenimi mužlarji in tudi pokrita z njimi. Pri nas je apno še od takrat, staro je 55 let. Za otroke je bilo zanimivo, ker je vrelo. Z lesom smo apno odplačali, denarja ni bilo. Z živino so ga pripeljali iz Podpeči. Naša apenca je kar velika, tri metre krat meter in pol, globoka meter šestdeset, morda še več. Z vodo smo ga zalivali in mešali, da se je čim bolj razkrajalo. Naša apenca je imela dva prekata, v enem je bilo boljše apno, v drugem slabše. V enem prekatu smo ga gasili v apenci, drugo polovico pa smo gasili v leseni trugi in ga tudi precedili, je bilo čisto kot puter. Tega slabšega smo rabili za zidati, boljšega za beliti. Ko smo zidali, smo iz gašenega apna malto delali. Spominjam se, kako je bilo težko, ko sem malavaril, vse na roko. Pri nas smo rabili dosti apna, ker smo veliko belili, tudi drugim, imamo tudi veliko valčkov, enih 40. Apno iz apnice še vedno uporabljamo.«

Viri in literatura:

1. Apnenica na Preloki, TV Slovenija, 2010.
2. Arhiv vasi Žerovnica.
3. Premrl, B.: Slavno županstvo v Koprivi, 2018.

Avtorice: Jolanda Cerkmnik, Lea Sterle, Silvestra Kotar

140-letnica šolstva na Rakeku

Kot je ugotavljal že Albert Einstein, je bila šola vedno najpomembnejši medij za prenašanje bogastva tradicije z generacije na generacijo. Je morda celo edini prostor, kjer si preteklost in prihodnost resnično podajata roki. Tudi »razumni Rakovci« so se kmalu zavedali pomembnosti šolstva za razvoj skupnosti in kraja.

V knjižici Logaško okrajno glavarstvo je leta 1889 nadučitelj Ivan Poženel zapisal: »Poleg južne železnice leži (...) vas Rakek. Razprostira se na južnem pobočju rakovskega hriba Srnjaka. Kolo-dvor, šola, pošta in nekatere hiše premožnejših trgovcev dajo vasi nekako praznično obleko. Po cestah razlega se vedno krik vozni-kov in ropotanje vozov, kajti Rakek je nekako središče lesne obrtnije na Notranjskem.«

Za Rakek je bila izgradnja južne železnice (1857) velika prelomnica. Število prebivalcev se je začelo hitro večati. »Po zadnji štetvi 1880. leta šteje Rakek 91 hiš, 707 domačinov in 113 tujcev, skupaj torej 820 prebivalcev. Zdaj pa je že

Ljudski dom, 1915 (© stareslike.cerknica.org)

Gabrenjeva hiša (© Perko, 2008, str. 269)

več novih hiš, tedaj tudi več prebivalcev.« (Logaško okrajno glavarstvo, 1889, str. 63) Posledično je bilo seveda tudi vedno več šoloobveznih otrok.

»Po tedanjih krajnih razmerah (konec 19. st., op. a.) bila je vas Rakek všolana v Cerknico; toda predolga pot, za otroke dobro uro hoda, posebno v zimskem času, narejalo je zelo neredno šolsko obiskovanje, da, celo mnogokrat bilo je nemogoče otrokom v burji, mrazu in zametih do Cerknice priti. Sprevideli so toraj razumni Rakovci, da jim ne kaže drugače, kakor napraviti lastno šolo.« (Logaško okrajno glavarstvo, 1889, str. 66) Zato so od posestnika Janeza Vidriha kupili hišo (sedaj Na vasi 18 – Anžetova hiša) in jo preuredili v šolo. Tako se je 16. septembra 1881 začel prvi redni pouk na enorazredni šoli na Rakeku.

Junija 1885 je zdravstvena komisija ugotovila, da je šolsko poslopje neprimerno in nezdravo za pouk, ker je sezidano na močvirnatem svetu in se zaradi tega v njem nabira vlaga. Zgradba je bila tudi glede na število učencev premajhna. Tako je šolski svet predlagal odkup posestva v gornjem delu Rakeka. Komisija je ugotovila, da je Tomšičevo poslopje z zemljiščem vred povsem primerno za dvo- ali tudi večrazredno šolo. Septembra 1886 so tako že odprli novoustanovljeno dvorazredno ljudsko šolo. Oba razreda sta bila opremljena z novimi šolskimi klopki in v vsakem je bilo prostora za 75 otrok. Nasproti šolskega poslopja je stala drvarnica s kletjo, poleg šole pa sta bila obsežen vrt in velik vodnjak.

Med prvo svetovno vojno je pouk na rakovski šoli potekal redno, le začel se je malo pozneje kot običajno. V bližini šole so bile postavljene vojaške barake, ki so 20. julija 1919 zgorele, pri tem je deloma pogorela tudi šolska stavba. Ogenj je uničil okna in vrata na pročelju. Zaradi počasne obnove se je pouk začel šele 1. decembra 1919.

Šola je bila uspešna; dobila je tudi priznanje okrajnega šolskega sveta, šolski nadzornik pa je že leta 1896 predlagal, da bi jo razširili v trirazrednico. To se je uresničilo šele marca 1921, proti koncu tega leta so jo razširili še v štirirazrednico.

S tem pa širitve še ni bilo konec.

Rakek je bil namreč od leta 1921 obmejni kraj z velikim številom javnih uslužbencev, s čimer je raslo število otrok in z njimi potreba po več oddelkih. Tako je v začetku šolskega leta 1926/27 šola postala petrazrednica.

Šolstvo pa je moralo stopiti v korak z napredkom kraja, zato so na pobudo zavzetih vaščanov in tedanjega šolskega upravitelja, znanega pisatelja Josipa Ribičiča, oktobra 1926 v poslopju obstoječe ljudske šole, ki so jo v ta namen nekoliko preuredili, ustanovili meščansko šolo. Tako je ostalo vsa leta, četudi je bila obljubljena nova zgradba. Na meščanski šoli na Rakeku so poučevali številni znani Slovenci: poleg pisatelja Josipa Ribičiča, ki je štiri leta služboval kot nadučitelj, še Tone Gaspari, brat slikarja Maksima Gasparija, skladatelj Makso Pirnik in pesnik Cene Vipotnik. Vsak od njih je pustil svoje sledi na krajanih.

V letih italijanske okupacije, med drugo svetovno vojno, je pouk potekal precej normalno, zaradi zasedbe šole s strani italijanske vojske občasno tudi v zasebnih hišah. Po prihodu nemškega okupatorja leta 1943 pa so se pričeli silovitejši boji s partizani. Rakek in njegova šola sta preživljala težke čase. V noči s 27. na 28. februar leta 1944 je bila šola požgana. Pogorela je do tal. Iz ognja so rešili le nekaj uradnih knjig in spisov ter posamezne slike in zemljevide. Pouk se je preselil v zasebne hiše po Rakeku. Meščansko šolo so za nekaj časa premestili na Unec, po letu 1945 pa so jo ukinili.

Po končani vojni je bil ustanovljen Gradbeni odbor za gradnjo nove skupne šole za Rakek, Unec, Ivanje selo in Slivice, pouk pa je potekal v Ljudskem domu v dveh sobah, dopoldan in popoldan. Stavba je bila v slabem stanju, pozimi je bilo zaradi neprimernih peči zelo mrzlo. Selitev rakovške šole tako še ni bilo

Razglednica Rakeka iz leta 1943, levo spodaj šola (© Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica)

konec in jeseni 1948 se je šola prestavila v Gabrenjevo hišo nasproti železniške postaje, kamor se je prišlo po mostu, ki ga danes ni več. Pouk je potekal v dveh prostornih sobah. Drugi in četrti razred sta imela pouk dopoldne, prvi in tretji pa popoldne. Tako sta bili učiteljici Franja Jerala in Erna Likar zaposleni ves dan. Takrat je bilo na rakovski šoli vsega skupaj okoli 60 učencev, ki so obiskovali pouk od 1. do 4. razreda. Po končanih štirih razredih so učenci nadaljevali šolanje na nižji gimnaziji v Postojni.

O gradnji šole na Rakeku pa so še kar razpravljali in razpravljali. Želeli so zgraditi novo šolsko poslopje pod Orlekom. Vendar do soglasja ni prišlo, zato ni preostalo drugega, kot da so začeli obnavljati požgano šolsko poslopje.

29. novembra 1953, na praznik Republike Jugoslavije, so svečano odprli staro obnovljeno šolo. Končno so bile na Rakeku spet možnosti za napredek šolstva, otroci pa so dobili za pouk primerne in zdrave prostore. V šolskem letu 1954/55 je bil ustanovljen 5. razred višje osnovne šole, ki so ga obiskovali tudi otroci z Unca, iz Ivanjega sela in Slivic, ki so na Uncu zaključili štiri razrede nižje osnovne šole. Septembra

Avtošped (© Perko, 2008, str. 275)

1956 je postala šola na Rakeku nepopolna osemletka, druga v ljubljanskem okraju. Kot zanimivost lahko zapišemo, da je julija 1957 pri gradnji športnega parka sodelovala mladinska delovna brigada. Sedemdeset članov je bilo nastanjenih v šolskih prostorih.

Leta 1962 so šolo poimenovali po na Rakeku rojenem španskem borcu Jožetu Krajcu, kar je bilo v sodni register vpisano šele leta 1964. Leta 1963 so rakovski šoli priključili unško osnovno šolo, ki je tako postala podružnica. Šola na Uncu so leta 2001 poimenovali po generalu Rudolfu Maistru, ki je tam preživel zadnja leta svojega življenja.

22. maja 1982, na prireditvi ob stoletnici šole, je bil postavljen temeljni kamen za novo šolo na Blaževcu. Prisoten je bil tedanji politik Mitja Ribičič, sin že prej omenjenega pisatelja Josipa Ribičiča. Čez tri leta, leta 1985, so se učenci predmetne stopnje preselili v novozgrajene prostore, učenci razredne stopnje so pouk obiskovali v stari šoli vse do izgradnje prizidka k novi šoli.

Pouk v prenovljenih in sodobno opremljenih prostorih za vse šoloobvezne otroke iz rakovškega šolskega okoliša (razen seveda za učence razredne stopnje Podružnične šole »Rudolfa Maistra«, ki so ostali na Uncu) se je začel 1. septembra 2008.

Nekaj pa je še vedno manjkalo. Telovadnica. Učenci so dolga desetletja telovadili v neustreznih prostorih nekdanje mehanične delavnice Avtošpeda, ki je bila preurejena v objekt za športne namene. Dolgoletna želja se je vendarle uresničila v letu 2018 z odprtjem nove moderne športne dvorane.

Za konec lahko ponosno zapišemo, da imamo po 140 letih na Rakeku vendar srečo s šolo. V zavetju prijetne naravne kulise stoji sodobno opremljen hram učenosti, ki je in bo

Gradnja prizidka (© arhiv šole)

Nova športna dvorana (© arhiv šole)

Šola danes (© arhiv šole)

Majda Lenarčič, namestnica ravnateljice, ob položitvi temeljnega kamna (© arhiv šole)

nudil številnim generacijam široko okno v svet. Šolstvo mora ostati temeljni kamen vsake v prihodnost usmerjene družbe, ob tem pa ne smemo pozabiti, da ni bilo samoumevno in prisotno od nekdaj. Prav je, da se oziramo po prehojenih poteh in občudujemo sledi uspehov, ki jih je pustil čas. Hkrati pa moramo tudi pogumno zreti v prihodnost, iskati nove poti in odkrivati nova spoznanja.

Viri in literatura:

1. Gantar, Ivanka. Rakek. Ljubljana: Mladika, 2005.
2. Kronika, 3. knjiga, petrazredne osnovne šole na Rakeku, od 1933/34 do 1949/50.
3. Logaško okrajno glavarstvo. Zemljepisni in zgodovinski opis. Logatec: Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega, 1889.
4. Perko, Franc. Vasi v objemu železnice. Ljubljana: Založništvo Jutro, 2008.
5. Stare slike. Dostop: <https://stareslike.cerknica.org> (15. 7. 2021).

Avtorica: **Marija Hribar**

Dr. Pavla Štrukelj (1921–2015): ob stoti obletnici rojstva

Etnologinja. Vodja Muzeja neevropskih kultur v dvorcu Goričane. Romologinja.

Rodila se je v Štrukljevi vasi, po domače pri Majerčkovih. V letih od 1928 do 1934 je obiskovala osnovno šolo v tedanjih Žilcah, zdaj Sveti Vid, in v Cajnarjih. Po končani gimnaziji se je vpisala na učiteljske, nadaljevala s študijem paleontologije in geologije ter nato etnologije, kjer je diplomirala leta 1954, doktorirala pa leta 1965 z delom *Kultura ciganov v Sloveniji in problem njihove asimilacije*.

Od leta 1955 je bila zaposlena v Slovenskem etnografskem muzeju (SEM) kot kustosinja za neevropske zbirke, od leta 1964 do 1990 je bila vodja Muzeja neevropskih kultur v dvorcu Goričane pri Medvodah, to pomeni, da je zbirala, preučevala in predstavljala neevropske zbirke. Organizirala je tudi bogat spremljevalni program, ki je vključeval vodstva po razstavah, predavanja, projekcije filmov. Delo Pavle Štrukelj je zaznamovalo gibanje neuvrščeni, ki je omogočalo številne stike. Ti so prispevali k nastanku muzejskih zbirk in gostovanju razstav iz drugih neuvrščeni dežel. Etnologinja Tina Palač je o njenem delu zapisala: »Pri pisanju o materialni kulturi neevropskih ljudstev je poudarjala pomembnost izvornih predmetov, ki pričajo o pristni kulturi njenih nosilcev.« Raziskovala je afriške, ameriške in azijske kulture. Pripravila ali sodelovala je pri več odmevnih razstavah: *El Dorado, zlato iz Kolumbije*, *Umetnost Aboriginov – staroselcev Avstralije*, *Kitajsko novo leto*, *Ljudska umetnost Ekvadorja*, *Umetnost Aztekov*, *Ljudska umetnost Mehike*, *Predkolumbijska umetnost Peruja* itd. Veliko je tudi potovala: po Afriki, Japonski, Sibiriji, Indiji itd. Pavla je bila tudi avanturistka, kako drugače razumeti naslednji zapis dr. Borisa Kuharja, etnologa, ravnatelja SEM, ki je leta 1963 z njo potoval po Senegal. »Tu je bilo posebno doživetje srečanje s kraljem Sibakujanom, ki je imel kar pet žena in kopico otrok. S kraljem sva se po nekaj skupnih steklenicah viskija spoprijateljila. Moral sem mu obljubiti, da bom za ženo vzel njegovo devetletno hčer, od mene pa je zahteval, da mu odstopim Pavlo. Imenoval bi jo za kraljico. Pavla je bila medtem pri velikem čarovniku Lambalu in ni vedela za dogovore. Ko je prišel čas odhoda, je kralj zahteval, da vzamem s seboj njegovo hčer in da Pavla ostane pri njem. Ker je vse izgledalo zelo resno, sva s Pavlo skočila na prvi kamion, ki je iz pragozda vozil les, in se, ne da bi se poslovila od kralja, naskrivaj odpeljala do Zigenšoja, nazaj v civilizacijo.«

Raziskovala je tudi Notranjsko, predvsem Loško dolino. Ohranjeni so njeni terenski zapiski o verovanju, vraževerju, šegah, čebelarstvu, lovu, kuhanju oglja, furmanstvu, bloškem smučanju. Posnela je tudi vrsto pomembnih dokumentarnih fotografij. O vraževerju je skupaj s sodelavko Vido Stare postavila zelo odmevno razstavo *Vraževerje* na Slovenskem:

Pavla Štrukelj med terenskim raziskovanjem, 1957. Hrani: SEM. (© Marija Makarovič)

od mlajše kamene dobe do amuletov 20. stoletja. V katalogu, ki je izšel 1963–1964, so objavljeni Pavlini prispevki: *Zagovori*, *Prerokovanja*, *Zdravila in ljudske zdravilske knjige*, *Čarovniški procesi*, *Čaravnice v ljudskem verovanju ...* V zapisu *Praznoverje današnjih dni* je navedla: »Sreča ni odvisna niti od zvezd, od kart ali kave, temveč od koristnega dela, ki človeku prinese srečo, zdravje in blaginjo.«

Veliko se je posvečala Romom, je avtorica knjige *Romi na Slovenskem*, izšla je leta 1980, in predstavlja temeljno delo o njihovem življenju in delu: o naseljevanju, jeziku, izročilu, poklicih, hrani, domu, pesmih ... V uvodu je zapisala, »da je želela svoje delo opraviti tako, da bo pomagalo že tem otrokom ali vsaj naslednjemu rodu do drugačnega in lepšega življenja, da ovrednoti kulturo teh ljudi in nepristransko osvetli številne probleme njihovega vsakdanjega življenja.« Sočasno je razmišljala in raziskovala tudi vzroke njihove izolacije. »Ko sem nekega dne potovala z neko romsko družino po šentjernejski dolini, sem prišla na avtobusno postajo prepozno. Ker je odšel zadnji avtobus, sem hotela v gostilni prenočiti, pa prenočišča nisem dobila; videli so me namreč v družbi romskih ljudi.« Leta 2004 pa je ob pomoči Urada za narodnosti RS in direktorja Janeza Obreza, ki je omogočil nadaljevanje raziskovanja Romov, izšla knjiga z naslovom *Tisočletne podobe nemirnih nomadov*. To, da so jo na zadnji poti na pokopališče pri Svetem Vidu pospremili tudi Romi iz Prekmurja in se ji zahvalili, veliko pove o njej in njenem delu.

Avtor: **Valentin Schein**

Vsak Srb, Hrvat in Slovenec bodi gospodar na svoji zemlji!

Po končani prvi svetovni vojni je morala nova oblast nastale Kraljevine Srbov, Hrvatov, Slovencev (SHS) dati ljudem konkretnejše obljube.

To je storil regent (prestolonaslednik) Aleksander Karađorđević v razglasu z dne 6. 1. 1919, kjer med drugim pravi: »Moja želja je, da se takoj prične s pravično rešitvijo agrarnega vprašanja, da se odpravijo robota in zemljiška veleposestva. V obeh primerih bo proti pravični odškodnini dosedanjim lastnikom razdeljena zemlja med siromašne poljedelce. Vsak Srb, Hrvat in Slovenec bodi gospodar na svoji zemlji! V naši svobodni državi morajo biti in bodo samo svobodni lastniki zemlje. Zato sem pozval svojo vlado, da takoj sestavi komisijo, ki bo pripravila rešitev agrarnega vprašanja. Kmete tlačane pozivljam, naj v zaupanju v mojo kraljevsko besedo mirno pričakujejo, da jim naša vlada zakonitim putem preda zemljo, ki bo za nadalje samo božja in njihova, kakor je to že zdavnaj Srbija!«

Predhodne odredbe za pripravo Agrarne reforme Narodne vlade SHS, ki jih je pripravila posebna komisija, so bile na vladi sprejete 25. 2. 1919, objavljene pa 11. 3. 1919 v Uradnem listu Narodne vlade SHS.

Med 24 členi, kolikor jih je obsegala odredba, so bili najpomembnejši členi 9, 12, 17, ki so posegali v lastništvo fevdalnih veleposesti in premoženje na območju celotne Kraljevine SHS.

Člen 9: »Vsa veleposestva na teritoriju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev se razlašča. Od njih površine se bo dala zemlja onim državljanom, ki se bavijo z obdelovanjem zemlje ter zemlje sploh nimajo ali je nimajo v dovoljeni meri, in to toliko, kolikor je morejo sami s svojo družino

obdelovati. Prvenstvo pri tej razdelbi imajo invalidi, vdove in sirote vojakov, vojaki in prostovoljci, ki so se borili za osvoboditev in ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. O ostali površini razlaščenega zemljišča, nadalje o tem kaj se smatra za veleposestvo v smislu teh odredb se še odredi s posebnim zakonom po posestnih in ekonomskih razmerah poedinih krajev.«

Člen 12: »Brez odškodnine se odvzemajo nastopna posestva: a) vsa posestva habsburške dinastije in članov habsburške cesarske obitelji; b) vsa posestva dinastij sovražnih držav; c) vsa posestva, ki so se nekdaj darovala tujcem za usluge, storjene Habsburžanom, pa doslej niso prešla v tretjo roko.«

Člen 17: »Vsi večji gozdni kompleksi prehajajo v državno last in v njih bodo imeli kmetovalci pravico do paše in drv za gorivo ...«

In prav zaradi teh predhodnih odredb je nastalo veliko nasprotovanje vseh fevdalnih veleposestnikov ob novo nastajajoči državi. Po enem letu in 104 dneh se je 26. 2. 1921 italijanska vojska umaknila iz Logatca, Planine, z Rakeka in Unca. Po Rapalski razmejnitveni pogodbi je grad Haasberg pripadal Kraljevini SHS. Tedanji slovenski časopisi so takrat zapisali: Jutro, 9. marec 1921: »Windischgratzovi gozdovi v Jugoslaviji. Po rapalskem sporazumu pripade Planina na Notranjskem Jugoslaviji. Pri določevanju provizorne meje so Italijani zarisali v naravi zaokroženo mejo okoli Windischgratzovega – Planinskega gradu (Haasberg) in sicer

z namenom, da bi ta grad in sveda veliki gozdovi, ki spadajo h gradu prišli na italijansko stran. Naša delegacija razmejnitvene komisije je energično intervenirala proti tej nakani, ker spada Planinski grad k občini Planina in ima hišno številko 1 v tem kraju. Dne 4 tega meseca (marca) so morali na podlagi te intervencije Italijani izprazniti grad, ki je tako prišel v naše ozemlje. Na gradu sta izobešeni Jugoslovanska in slovenska zastava.«

Da je bilo grajsko posestvo gradu Haasberg nacionalizirano na podlagi Predhodnih odredb za pripravo agrarne reforme, nam osvetli poročanje časopisa Orjuna (glasilo Organizacije

Grad Haasberg, leto 1912 (© osebna zbirka Valentina Scheina)

jugoslovanjskih nacionalistov) 11. 2. 1923. O sporu med tedanjim državnim upraviteljem grajske posesti Atanazijem Ristićem in Hugom Windischgrätzem zapišejo: »Čast mi je predložiti poročilo višjega svetnika dr. Vodopivca o preiskavi, uvedeni na ustne pritožbe Hugona Windischgrätza, veleposestnika v Planini, proti postopanju državnih oblasti, zlasti proti postopanju državnega upravitelja njegovega veleposestva Atanazija Ristića. Da so Italijanom nameni in cilji Ristića znani in da se fašisti nasilja ne bodo ustrašili, da Ristića odstranijo. Iz vseh teh razlogov in želji, da se izognem diplomatskim incidentom z Italijo, ki so po mojem mnenju neizogibni, ako

ostane Ristić upravitelj Windischgrätzevega veleposestva na svojem mestu, si dovoljujem naslovno ministrstvo nujno prositi, da ukrene pri pristojnih ministrstvih čim prej vse potrebno, da se državna uprava Windischgrätzevega veleposestva sploh ukine, ker bi za varovanje interesov agrarne reforme zadostovalo nadzorstvo, ali da se, ako bi to vendar ne bilo mogoče, vsaj Ristić zameni z drugim državnim upraviteljem.«

Nekoliko drugačna od gradu Snežnik in snežniške posesti je bila zgodovina gradu Haasberg in rodbine Windischgrätz. Če je grad Snežnik ostal na ozemlju Kraljevine SHS, del njegovih posesti okoli Snežnika pa v Kraljevini Italiji, je bil grad Haasberg po končani prvi svetovni vojni na italijanskem zasedenem ozemlju, po letu 1921 na ozemlju Kraljevine SHS in po letu 1925–26, po dokončni določitvi meje, je zopet prešel pod Kraljevino Italijo.

Dogovor obeh vlad

V dogovoru obeh vlad in ne na predlog razmejitvene komisije je meja grad Haasberg zaobšla in od gradu naprej potekala po levem robu ceste pod Starim gradom do ceste Hribce–Unška koliševka ter naprej do železnice med Slivicami in italijanskim utrjenim obmejnim vojaškim kompleksom Zone na križišču za Rakov Škocjan. Grad in gospodarska poslopja v okolici gradu so tako ostali na ozemlju Kraljevine Italije, čeprav naj bi meja po prvotni razmejitvi potekala tako, da bi tudi grad Haasberg ostal v Kraljevini SHS. Po končni razmejitvi sta na ozemlju Kraljevine SHS ostala le grajski vodohran, ki je bil nad gradom, le nekaj deset metrov nad novo mejo, ter poslopje velikega grajskega kozolca, le nekaj metrov naprej od izvira Škratovke. V Kraljevini Italiji so ostali tudi zaselki Malni, Mali grad, danes bolj poznan kot Ravbarjev stolp z žago in mlinom, ter Kačja vas, saj je meja potekala prek glavne ceste, le slabih 100 metrov pred današnjim poslopjem osnovne šole v Planini. Prav tako je v Kraljevini Italiji kot del posestva gradu Haasberg ostal tudi Rakov Škocjan.

Le nekaj hektarjev gozda nad unškimi Hribcami je po razmejitvi prešlo v last tedanje občine Rakek. Na ozemlju

Počitniški dvorec Windischgrätz na Bledu, leto 1900 (© osebna zbirka Valentina Scheina)

Kraljevine SHS je ostalo celotno Planinsko polje, ki je pripadalo grajski posesti gradu Haasberg.

Prav tako je na ozemlju SHS ostal večji gozdni kompleks med Prangerjem in Logatcem, ki je sedaj v lasti Države Slovenije in upravljanju Slovenskih državnih gozdov, prav tako kot ostali grajski gozdovi – tako gradu Haasberg kot gradu Snežnik. Nekdanja grajska kmetijska zemljišča so danes v večini v lasti države in v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč RS.

Tako od obljube kralja Aleksandra, ki jo je dal pred sprejetjem agrarne reforme leta 1919, katere glavni cilj je bil zemljo razdeliti med male kmete in ljudi brez zemlje, pa do današnjih dni ni opaziti neke večje razlike.

Kakšni meddržavni dogovori so potekali v ozadju od leta 1922 do 1925 in kaj je bilo treba storiti, da je grad Haasberg ostal v Kraljevini Italiji, verjetno ne bomo izvedeli nikoli. Verjetno pa so dogovori o meji v bližini gradu Haasberg potekali na najvišji politični ravni, mogoče celo s posredovanjem kraljev obeh kraljevin.

Zgodovina se ni pisala na Notranjskem

Večina grajskega posestva gradu Haasberg, ki je obsegalo nekaj nad 8000 hektarjev, je po letu 1926 ostala na italijanski strani meje. Zgodovinsko zanimivo je, mogoče niti ne povezano, dogajanje leta 1922 med Windischgrätzi, lastniki posestva Haasberg, in novo nastalo Kraljevino SHS.

Knez Ernest Ferdinand Weriand von Windischgrätz, ki je bil v Avstro-Ogrski državi tudi poslanec v Kranjskem deželnem zboru, je na južnem jezerskem bregu Blejskega jezera v zaselku Mlino od Brixenske škofije okoli leta 1880 kupil zemljišče proštije, gospodarsko poslopje in jezerski pristan, da bi po zgledu pomembnih evropskih rodbin, ki so tedaj počitnikovale na Bledu, tu zgradil počitniški dvorec. Načrte zanj je izdelal priznani dunajski arhitekt vitez Franz von Neumann mlajši. Gradbena dela so trajala od leta 1882 do 1886.

Pomemben in medijsko dobro pokrit je bil obisk kneza Otta Werianda Huga Windischgrätza, sina kneza Ernesta Ferdinanda Werianda von Windischgrätza, ki je po svoji

poroki januarja 1902 prišel na enotedenski oddih v blejski двореc skupaj s svojo ženo, nadvojvodinjo Elizabeto Marijo Habsburško, edino hčerjo leta 1889 preminulega kronskega princa Rudolfa in vnukinjo cesarja Franca Jožefa.

Po končani prvi svetovni vojni je zgodovina dvorca ob Blejskem jezeru zanimiva, saj je Ivan Hribar v imenu slovenskega naroda želel blejski двореc odkupiti in ga podariti kralju Aleksandru I. Karađorđeviću kot poročno darilo. V ta namen je organiziral množično zbiranje denarja za »kronski dar«, vendar so njegovi politični nasprotniki v tem videli preveliko približevanje in pridobivanja kraljeve naklonjenosti. Zaradi nastalega političnega stanja in nasprotovanj se je za nakup dvorca odločil sam kralj Aleksander Karađorđević in ga tudi kupil 1. 8. 1922 za štiri milijone dinarjev. Kupljeni двореc je postal kraljeva letna rezidenca z novim imenom Suvobor. Ker stari двореc ni zadostil vseh potreb kralja in kraljevega spremstva, ga je kralj 1923 podaril soprogi, sam pa razmišljal o novem dvorcu. Stari Windischgrätzev двореc so leta 1939 porušili, saj se je kraljica Marija odločila, da zaradi vlage stari двореc poruši in na istem mestu zgradi moderno vilo po načrtih dvornega arhitekta Rajka Tatića.

Novo vilo ob obali Blejskega jezera so na mestu nekdanjega dvorca leta 1941 zgradili do strehe, ko je gradbena dela prekinila druga svetovna vojna. Po njej so se dela nadaljevala in danes stavbo poznamo kot nekdanji protokolarni objekt Vila Bled.

Leta 1925 je bila meja dokončno določena. Grad Haasberg, Malni, Mali grad in zaselek Kačja vas postanejo italijanski.

Tako ostane vse do 3. 9. 1943, ko Kraljevina Italija podpiše kapitulacijo.

Medijsko je bila novo nastala meja leta 1925 zelo slabo pokrita, saj v časopisih zasledimo le nekaj krajših zapisov. Jutro, 12. 11. 1925: »Petletnica rapalske pogodbe 1920 12. XI. 1925. V živem spominu so nam še neskončni boji, ki so jih morali naši zastopniki v razmejivni komisiji voditi za vsako ped naše zemlje. Italijani so si splošne določbe rapalske pogodbe tolmačili seveda po svoje in so skušali mejo potisniti čim bolj v naše ozemlje ... Znale so še tudi intrige kneza Windischgrätzta, ki je iz strahu pred agrarno reformo, deloma morda tudi iz narodne mržnje alarmiral nebo in zemljo, da bi rešil svoja veleposestva v Italijo. Z druge strani so pritiskali seveda italijanski vojaški krogi, ki so hoteli dobiti za sebe čim boljšo, za nas čim manj ugodno strateško mejo. Naša razmejivna komisija je zato imela opravka z močnimi in nepopustljivimi nasprotniki ... Tudi Windischgrätz je dosegel svojo namero. Večji del svojih posestev in svojo graščino pri Planini je spravil pod Italijo ...«

Dokončno pa je bila današnja meja ratificirana z Osimskim sporazumom med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Italijo 10. 11. 1975; sporazum je stopil v veljavo 11. 10. 1977

Viri in literatura:

1. Olga Janša, Agrarna reforma v Sloveniji med obema vojnama, Zgodovinski časopis, 1964.
2. Dlib (Digitalna knjižnica Slovenije) od 1921 do 1926.
3. www.rapalskameja.si
4. Uradni list Narodne vlade SHS, 1919.

Odkrij ebm-papst v sebi.

V podjetju ebm-papst Slovenija se ukvarjamo s proizvodnjo malih elektromotorjev in ventilatorjev ter smo eden izmed vodilnih igralcev v industriji motorjev za belo tehniko v Evropi in svetu.

Zaradi širitve produktivnih programov iščemo več sodelavcev za delovna mesta:

- Operater (m/ž)
- Vzdrževalec mehatronik (m/ž)
- Tehnolog (m/ž)

Vse, ki vas navedena delovna mesta zanimajo, vabimo, da nas pokličete na 01/70 90 198 ali nam pišete na zaposlitev@si.ebmpapst.com.

www.ebmpapst.si
#razvijamoboljšezivljenje

ebmpapst
engineering a better life

Avtorica: **Tamara Ule** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Dan odprtih vrat biatlona 2021

Slovar slovenskega knjižnega jezika športno disciplino biatlon suhoparno razlaga kot tekmovanje v smučarskem teku in streljanju s puško, a članom Smučarskega kluba (SK) Cerknica ta šport predstavlja mnogo več.

V času epidemije se je družba soočila z negativnimi posledicami pomanjkanja gibanja pri vseh starostnih skupinah. Vodstvo našega kluba in trenerji so se kljub različno strogim epidemiološkim omejitvam trudili izpeljati čim več dejavnosti.

Žal ni bilo mogoče izpeljati tradicionalnega zimovanja otrok in mladine na Rogli, tudi vadb najmlajših članov v grahovski telovadnici je bilo le za vzorec. Vsi smo že močno pogrešali klubska druženja in športna udejstvovanja ljubiteljev gibanja.

Takoj ko so epidemiološke razmere omogočale, smo izpeljali športno obarvan dan odprtih vrat biatlona z druženjem in igrami presenečenja. Izvedbo dogodka je finančno podprla Občina Cerknica, za kar smo posebej hvaležni, saj smo zaradi tega lahko izvedli vse zadane dejavnosti.

Že za čas jutranje kavice smo se 5. junija zbrali v Biatlonskem centru Srebrno jezero v Cerknici. V dopoldanskem času so pod vodstvom trenerja **Romana Hitija** potekale igre presenečenja za okrog 40 članov. Popoldne je potekal dan odprtih vrat biatlona za vse, ki jih zanima ta športna disciplina. Mlajši otroci so se pod budnim očesom trenerjev preizkusili v streljanju z zračno puško, igrami z žogo in v ostalih dejavnostih, ostali pa smo po dolgem času ob sproščnem druženju kovali načrte za prihodnja klubska dogajanja.

Vsi, ki vas delovanje SK Cerknica zanima, a se nam na dogodku niste utegnili pridružiti, ste vabljeni, da nas obiščete v biatlonskem centru, kjer se dnevno odvijajo treningi različnih starostnih skupin. Vabimo tudi k vpisu otrok (letnik 2011 in starejši) na organizirane treninge. Predznanje in oprema nista pogoja za vpis. Treningi potekajo v pozitivnem vzdušju, saj si prizadevamo za kakovosten športni in osebni razvoj otrok.

Za več informacij nam pišite na biatlon.cerknica@gmail.com in nas spremljajte na FB-strani kluba.

Vadba ritmične in estetske gimnastike

Klub za ritmično gimnastiko Špica izvaja rekreativni in tekmovalni program na osnovnih in srednjih šolah v različnih občinah. Mlad kolektiv z veseljem do dela z otroki in s športnim ter igrivim pristopom popestri vsebino šolskih interesnih dejavnosti. Vadba ritmične gimnastike je osnovana rekreativno, enkrat tedensko, ali tekmovalno, dvakrat tedensko, po uro in pol. Vsako leto pripravimo tri nastope za starše in šolo, s čimer otroke učimo nastopanja, organizacije in osebne urejenosti. Pri vadbi uporabljamo rekvizite, kot so kolebnica, obroč, žoga, kiji in trakovi, ki spodbujajo motorični razvoj, spretnost in ustvarjalnost ali pa so dober pripomoček pri gibalnih in socialnih igrah.

Poleg ritmične gimnastike poučujemo tudi estetiko – šport, ki razvija gracioznost in bi ga lahko opredelili kot plesno gimnastiko. Seveda na glasbo in v skupini. Nova gimnastična disciplina je zelo navdušila dekleta.

Cilj Kluba za ritmično gimnastiko Špica je otrokom približati šport, jih množično spodbuditi h gibanju, upoštevajoč njihove potrebe po igri in druženju, ob tem pa omogočiti tistim, ki si želijo več, tudi sodelovanje na tekmovanjih. Vadbe v občini Cerknica potekajo na Osnovni šoli (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek, OŠ Notranjskega odreda Cerknica ter podružničnih šolah v Begunjah pri Cerknici, v Grahovem in na Uncu. Namenjene so dekletom vseh razredov osnovne šole s predznanjem ali brez, saj ponujamo raznolike programe. K vpisu vabimo vsa dekleta, ki bi se želela spoznati z dekliškim športom, ki – ravno zato, ker ga vadi le nežnejši spol – spodbuja razvoj elegancije, lepega gibanja in ritmične ubranosti.

Klub je sofinanciran s strani Občine Cerknica. ■

☞ Petja Gorjup 📷 arhiv kluba

Avtorica: **dr. Anja Bajda** Fotografija: **arhiv KD Cerknica**

Zgodnja jesen v znamenju obilice prireditev

V Kulturnem domu (KD) Cerknica smo kar nekaj časa in energije v pandemičnih razmerah posvetili dvema projektoma: o vzpostavitvi regijskega kina smo javnost že intenzivno obveščali, manj pa je bilo povedanega o posebej v naravnem ambientu Notranjskega parka zasnovanem zvočnem sprehodu Zemljanka Gaja.

Zvočni sprehod smo pripravili v sodelovanju z umetnikoma **Ireno Pivka** in **Branetom Zormanom**.

Tako Regijski kino kot Zemljanka Gaja sta sofinancirana iz evropskih sredstev – Evropskega sklada za razvoj podeželja (kino) in finančnega mehanizma LIFE Naturaviva (zvočni sprehod).

Nov kino projektor je strpno čakal na jesen, ko ga lahko s projekcijami v polnosti aktiviramo. Septembra vas tako vabimo na ogled kar osmih brezplačnih filmskih projekcij aktualnih filmov različnih žanrov in vsebin, primernih za različne generacije. Spremljajte naš program v napovedniku Slivniških pogledov in podrobneje na spletni strani www.kd-cerknica.si!

Iz naslova projekta Regijski kino omogočamo otrokom in mladostnikom brezplačno udeležbo na zanimivih filmskih delavnicah, ki jih pripravljamo v sodelovanju z Društvom za širjenje filmske kulture KINO! Na prvi delavnici, ki bo na

sporedu v soboto, 18. septembra, bodo najmlajši spoznali značilnosti nemega filma, popoldne pa poklic oblikovalca zvoka. V soboto, 25. septembra, bo dopoldanska delavnica najmlajšim ponudila vpogled v svet animiranega filma in razmislek o filmu in družbi, popoldne pa se bodo malce starejši seznanili z elementi filmske fotografije. Delavnice so brezplačne, vendar je zaradi omejenega števila mest prijava obvezna. Tudi o delavnicah več podrobnosti najdete na spletni strani www.kd-cerknica.si.

Kljub številnim dogodkom v znamenju filma v in pred kulturnim domom ne bosta manjkala niti glasbeno-plesno in lutkovno dogajanje. V soboto, 4. septembra, bo na ploščadi pred kulturnim domom že tradicionalno za uvod v sezono poskrbel Big band Cerknica. V soboto, 11. septembra, bodo popoldne lahko otroci uživali v lutkovni predstavi Kekec in tihi tat, ob 20.00 pa še odrasli ob zvokih in ritmih ter gibih flamenka z izvrstnim Vito Marenče Triom in plesalko Ano Pandur.

Kljub temu da je za obisk prireditev treba izpolnjevati pogoj PCT, si želimo in upamo, da to, po dolgem času kulturnega mrka, za vas, drage obiskovalke in obiskovalci, ne bo predstavljalo pretrdega oreha. Le tako bo skupnost obiskovalcev in ustvarjalcev v Kulturnem domu Cerknica ponovno zaživela.

Godbena šola KD Godbe Cerknica vabi k vpisu novih učencev v šolskem letu 2021/2022!

IMAŠ RAD GLASBO?

Če že igraš instrument in imaš željo po glasbenem ustvarjanju z vrhunskim orkestrom, vabljen/a, da se nam pridružiš!

Rad/a poslušal glasbo s svojimi prijatelji?
Ali ob glasbi pogosto prepevaš?
Želiš s prijatelji igrati v najboljšem pihalnem orkestru v Sloveniji?
Se udeleževati koncertov in turnej v tujini?

Godbena šola ponuja pester izbor glasbenih instrumentov:
Tubo | Evfonij | Trobento | Klarinet | Pozavno | Rog

Vabimo te na preizkus glasbene nadarjenosti v prostorih KD Godbe Cerknica, Gerbičeva 19 v Cerknici:

petek, 10. september 2021 od 18h do 19h

Sprejemni preizkus obsega petje pesmi po lastni izbiri, posnemanje ritmičnih in melodičnih motivov in razvitost glasbenega spomina.

Šolanje v godbeni šoli je ceneje in zabavneje kot kjerkoli drugje.

<https://godbacerknica.wtsite.com/godba> | 041 363 247 (Mitja Dragolič) | godba.cerknica@gmail.com

Dokumentarna serija Teje Tegelj

Teja Tegelj @ Andreja Leko

Umetnica **Teja Tegelj** se je pred leti iz Planine preselila v Cerknico. V svojih zadnjih delih – velikoformatnih risbah – raziskuje koncept utelešene kognicije, kjer likovno delo skozi ekspresivno gesto postane dokument mentalnega, čustvenega, duhovnega in fizičnega stanja. Letos se je odzvala povabilu pri mednarodnem projektu Women about women. Osrednji del projekta je bila potujoča likovna razstava umetnic iz Slovenije, Hrvaške, Črne gore, Srbije in Severne Makedonije. V okviru projekta je nastala dokumentarna serija priznanega srbskega režiserja **Borisa Miljkovića**. Ker naravno okolje ob Cerkniškem jezeru pomembno prispeva k formiranju njenih notranjih svetov, je Teja Tegelj snemalno ekipo popeljala po Notranjskem regijskem parku in ji predstavila svoje delo. Epizodo s slovenskimi umetnicami si je moč ogledati na YouTube kanalu Rise of Women. ■

Pozdrav poletju z letnim koncertom

Silvestra Kotar @ Ana Truden

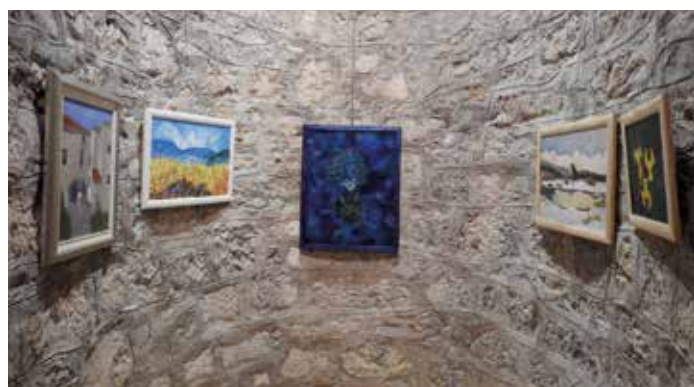
Pevke Vokalne skupine Cluster smo z letnim koncertom na široko odprle vrata poletju in ga povabile k skupnemu druženju. Obiskovalcem se iskreno zahvaljujemo, da ste si 4. julija vzeli čas in na balinišču pod Tičnico sooblikovali »urice prijetne bližine«. Hvala tudi Balinarskemu društvu Tičnica Rakek za gostoljubje. Po koncertu, ki je potekal pod vodstvom zborovodkinje **Jelke Bajec Mikuletič**, smo članice pripravile še skromno pogostitev. Verjamemo, da je v vseh posijalo sonce – »sonce za vse, sonce za sončne ljudi«, kot je zapisal Feri Lainšček. S toplimi občutki smo lahko zakorakale v poletje, da smo si nabrale novih moči za prihajajoče izzive. Upamo, da se kmalu ponovno srečamo na katerem od naših nastopov, hkrati pa vljudno vabimo, da postanete del naše zgodbe. Nove članice vedno dobrodošle! Saj veste – petje zblizuje, zdravi, izpolnjuje, razveseljuje in božajoče tolaži. ■

Po dveh letih zopet v gradu Snežnik

Karmen Petrič @ Tomaž Čuček

Likovniki in mozaičarke Kulturnega društva Rak Rakek se po dveh letih ponovno predstavljajo v galeriji gradu Snežnik v Loški dolini. Predstavljajo se z deli, ki so nastala v času karantene in poletnih delavnic. Mozaičarke so ustvarjale na temi Ptice naših krajev (sezona 2019/20) in Sadje, zelenjava ter slaščice (sezona 2020/21). Razstavlja 24 članic mozaične sekcije, ki jo že od ustanovitve leta 2017 vodi **Eva Ule**. V likovnih delih prevladujejo motivi cvetja in narave. Svoja dela predstavlja 13 članov, ki so ustvarjali pod vodstvom magistre umetnosti in akademske slikarke **Karmen Bajec**. Srečevali so se tedensko, organizirali pa so tudi dvodnevno likovno delavnico slikanja v naravi. Razstavo si lahko ogledate do 18. septembra v času uradnega urnika ogledov gradu. Vljudno vabljeni! ■

Nova pomembna domoznanska pridobitev

www.cerknica.si @ arhiv KJUC

V začetku avgusta je izšel slovenski prevod knjige Kranjske alpske rastline (Plantae alpinae Carniolicae) slavnega botanika, geologa in pionirja alpinizma Baltazarja Hacqueta. Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in založba Maks Viktor sta tako v sozaložništvu izdali že štiri prevode domoznanskih del, neprecenljivih za slovensko zgodovino. Poleg Temeljitega poročila o na Notranjskem ležečem Cerkniškem jezeru Franca Antona von Steinberga so v slovenščino prevedli Hidrografska in fizikalna pisma s Kranjske Tobiasa Gruberja in Oriktografijo Kranjske Baltazarja Hacqueta, trenutno pa prevajajo Opis na najvišji ukaz Njegovega rimskocesar. in kralj. veličanstva Franca I. raziskanih redkosti narave, ki se nahajajo v vojvodini Kranjski Josepha Antona Nagla. ■

Najboljši športniki občine Cerknica 2019

Športna zveza Cerknica in Občina Cerknica vsako leto podeljujeta priznanja najboljšim športnicam, športnikom in športnim ekipam v občini Cerknica.

Zaradi znanih razmer, povezanih z epidemijo covid-19, organizatorji lani tradicionalne prireditve s podelitvijo priznanj za leto 2019 niso mogli izpeljati, so pa športnikom priznanja podelili kar predstavniki matičnih klubov in društev. Zaradi izostanka slavnostne prireditve so športni uspehi v javnosti odmevali manj, kot bi sicer. V tokratni številki Slivniških pogledov objavljamo seznam prejemnikov priznanj na področju športa v občini Cerknica za leto 2019. Vsem prejemnikom iskreno čestitamo in želimo še veliko dobrih rezultatov. Razpisa za športnico in športnika leta 2020 ni bilo, ker nekatere športne discipline niso imele tekmovanj. Razpis za leto 2021 bo objavljen konec leta.

Nadarjeni športnik občine Cerknica 2019

- Individualni šport
- Kaja Zdravec** (Ping pong klub (PPK) Rakek),
- Sanja Mihajlovska** (PPK Rakek),
- Primož Jernejčič** (Cerknisko društvo strelk in strelcev CD-SIS-X),
- Lukaš Potužak** (CD-SIS-X),
- Miro Majcen Naj** (CD-SIS-X),
- Tjaša Kandare** (CD-SIS-X),
- Kristjan Vončina** (CD-SIS-X),
- Taj Majcen** (CD-SIS-X),
- Maj Mihelič** (Karate klub Cerknica),
- Maša Tekavc** (Karate klub Cerknica),
- Maruša Basar** (Karate klub Cerknica),
- Tai Trontelj** (Karate klub Cerknica) in
- Urban Hiti** (Balinarsko društvo Cerknisko jezero).

- Kolektivni šport

Za 5. mesto na državnem prvenstvu U13 in 2. mesto na Mini pokalu U13 so priznanje prejela dekleta Košarkarskega kluba Cerknica:

Lena Bina Jambrovič,	Zoja Debevc,
Katja Zabukovec,	Gea Modic,
Zoja Rea Nagode,	Žana Miklavčič,
Eva Kovačič,	Ajda Perko,
Ana Žnidarič,	Marjeta Tomšič,
Julija Pokleka,	Loti Strle in
Ajda Kraševc,	Anika Špitalar.
Ana Šaula,	

Ženski športni kolektiv občine Cerknica 2019

Kegljaški klub (KK) Brest Cerknica – za 5. mesto na državnem ekipnem prvenstvu za članice in 5. mesto na Evropskem ekipnem pokalu.

Moški športni kolektiv občine Cerknica 2019

KK Brest Cerknica – za 2. mesto na državnem ekipnem prvenstvu člani 1 B.

Moška športna ekipa občine Cerknica 2019

Košarkarski klub (KK) Cerknica – za 1. mesto na državnem ekipnem prvenstvu člani – 4. liga.

Uspešen športni delavec občine Cerknica

Karla Kovšca (PPK Rakek),
Brane Udovič (KK Cerknica) in
Janez Alojzij Žnidaršič (KK Brest Cerknica).

Športnica leta občine Cerknica 2019

Nina Modrinjak
 (KK Brest Cerknica)

Nina Modrinjak

Športnik leta občine Cerknica 2019

Franci Velišček
 (KK Brest Cerknica)

Franci Velišček

Izjemen prispevek športu v občini Cerknica

Jože Mele – glavni pobudnik in soustanovitelj KK Cerknica, nekdanji aktiven igralec KK Cerknica, trener, športni pedagog na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica.

Priznanja Športne zveze Cerknica

Domen Špeh (KK Brest Cerknica),
Gašper Urbas (KK Brest Cerknica),
Nal Borštnik (KK Brest Cerknica) in
Gašper Mlakar (KK Brest Cerknica).

Poleg navedenih priznanj sta Občina Cerknica in SZ Cerknica podelili posebno priznanje za doseženo odlično 4. mesto v namiznem tenisu za ženske posamezno na poletnih svetovnih igrah specialne olimpijade 2019 v Abu Dhabiju. Ta odličen rezultat je dosegla članica Varstveno-delovnega centra Postojna, Enota Cerknica **Magda Mlakar**. Priznanja za odlične rezultate na 26. igrah specialne olimpijade Slovenije primorsko-notranjske regije v Tolminu so prejeli tudi **Nejc Šebenik**, **Anel Serdarevič**, **Karmen Lužar**, **Anže Urbas** in **Rok Modic**.

Karate tabor

✍️ Matic Jadrič

Karate klub Cerknica je od 25. junija do 1. julija že osmič zapored organiziral karate tabor, ki so se ga udeležili karateisti iz Cerknice, Loške doline in Ilirske Bistrice. Tabor je potekal pod strokovnim vodstvom **Andreja Trontlja** ter **Igorja in Matice Jadriča** v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti Burja v Seči nad Portorožem. Otroci so poleg treningov karateja čas izkoristili še za plavanje, športne igre in uživanje na plaži. Treningi so bili prilagojeni vsem starostnim skupinam, organizirali pa smo tudi skupine za pripravo na izpite za višje stopnje pasov. Zadnji dan so udeleženci tabora pokazali svoje znanje na izpiti, najuspešnejši pa so prejeli pokale. Naši karateisti so v šolskem letu 2020/2021 kljub manjšemu številu izvedenih tekmovanj osvojili naslov državnih prvakov v kategoriji kate najmlajši, na zadnji pokalni tekmi državnega ranga pa smo osvojili 6. mesto od skupaj 46 sodelujočih klubov, kar nas postavlja v sam vrh slovenskega karateja. Predstavniki Karate kluba Cerknica bi se radi zahvalili podjetju Wallner, ki nam je tudi letos priskrbelo lepe majice, in vsem staršem, ki z udejstvovanjem prispevate k odličnim rezultatom naših karateistov. ■

Tekmovanje na tekaških rolgah

✍️ Tamara Ule 📷 Ljubo Vukelič

Smučarski klub Cerknica in Smučarska zveza Slovenije, Tek na smučeh, vabita na državno tekmovanje na tekaških rolgah Ski rolke Cerknica 2021, ki bo potekalo v okviru Poletnega pokala Argeta Junior 2021. Tekmovanje na tekaških rolgah bo v soboto, 18. septembra. Zbirno mesto je pri Brunarici pri Sončku v Begunjah pri Cerknici. Trasa poteka po občinski cesti od Begunj pri Cerknici do Dobca, Kožljeka in Stražišča. Lansko leto je bilo tovrstno tekmovanje organizirano prvič v občini Cerknica in med domačini lepo sprejeto. Vabljeni, da tudi letos pridete navijati za domače tekmovalce! Pripravljen bo tudi poligon za najmlajše nadobudne športnike na rolerjih. Spremljajte FB-stran Smučarskega kluba Cerknica za več informacij. ■

Mednarodni projekt Youth Sports Fair Chance

✍️ Mojca Kovačič

Učenci 5. b Osnovne šole Notranjski odred Cerknica so sodelovali v mednarodnem projektu Youth Sports Fair Chance, ki v ospredje postavlja boj proti nasilju, rasizmu, diskriminaciji in nestrpnosti na športnih igriščih in ob njih. Projekt je učencem predstavil **Primož Sulič** iz Zavoda za šport Ajdovščina. Petošolci so spoznavali moč poštenosti igre. Seznanjali so se s tematiko enakopravnosti in kako je ta pomembna za ljudi vseh barv, narodnosti in spolov. Raziskovali so pomen strpnosti za človeka kot posameznika in člana športne ekipe. Učenci so se izkazali z razmišljanjem, likovnimi izdelki in širjenjem športnega duha. 17. junija se je **Manca Bajt** udeležila podelitve nagrad najboljšim izdelkov. ■

Avtor: **Gregor Pokleka** Fotografije: **arhiv RKS**

Letovanje otrok

V organizaciji Rdečega križa Slovenije (RKS), območnega združenja Cerknica-Loška dolina-Bloke smo tudi letos organizirali zdravstveno letovanje otrok, ki je potekalo od 20. julija do 30. julija na otoku Krk.

Letovanje za otroke, ki imajo pogoste zdravstvene težave, so letos sofinancirali Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), Občina Cerknica ter donatorji Mineralka, d. o. o., ebm-papst Slovenija, d. o. o., Alpod, d. o. o., Kovinoplastika Lož, d. o. o., Petrol, d. d., Mbs list, d. o. o. in Branal, d. o. o. Vsem sofinancerjem in donatorjem se v imenu otrok in njihovih staršev iskreno zahvaljujemo, ostala podjetja pa vabimo, da postanete del naše tradicionalne zgodbe.

Letošnje letovanje je potekalo pod pogoji, ki so smiselno sledili priporočilom Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) za preprečevanje okužb s koronavirusom. Že na začetku letovanja smo skupaj z otroki obnovili postopke pravilnega umivanja rok, higiene kašlja ter uporabe razkužil za roke in mask.

Vsak dan smo imeli možnost izbrati drugo plažo, kjer je bilo veliko sence in prostora za varno druženje. Poleg vsakodnevnega kopanja in odkrivanja morskega sveta smo izvedli veliko ustvarjalnih delavnic ter športnih, družabnih in poučnih iger. Otroci so bili najbolj veseli vožnje s čolnom z banano, vodnih iger, vožnje s kanuji, zabavnega dogodka Krk ima talent in proke.

Ker se zavedamo, kako pomembno je znanje prve pomoči, smo tudi letos veliko pozornost namenili ozaveščanju o njegovem pomenu. Vaditelj in prostovoljka sta izvedla delavnico temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja (AED). Ponovili smo klic na številko 112, varen pristop do poškodovanca, sprostitve dihalne poti, 30 stisov prsnega koša in dva vpiha (samo prikaz, vpihov nismo izvajali) in oživljanje utopljenca. Po skupni predstavitvi smo otroke razdelili v skupine, kjer so izvajali temeljne postopke oživljanja z AED, oskrbo zloma komolca in oskrbo poškodovanega gležnja.

Letovanje smo zaključili z morskimi porokami, ki so veljavne samo za čas letovanja.

V Rdečem križu Cerknica si na različne načine prizadevamo lajšati socialne in materialne stiske družin in posameznikov. Socialno in materialno ogroženim nudimo pomoč v obliki hrane in higienskih pripomočkov. Poleg omenjene pomoči smo letos omogočili 15 otrokom brezplačno letovanje v Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli rtič.

Avtorica: **Fani Černigoj** Fotografija: **osebni arhiv dr. Sanje Rozman**

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Člani Bralne skupine za osebnostni razvoj, ki deluje v okviru Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, se srečujemo vsak zadnji ponedeljek v mesecu. V času omejitev zaradi epidemije smo se srečevali prek Zoom. Med poletnimi počitnicami nismo imeli skupnih srečanj, smo se pa letos dogovorili, da med dopustom preberemo knjigi dr. Sanje Rozman *Umirjenost in Pogum*.

»Ja, izgubila sem vse, da sem lahko našla sebe,« sem bila olajšana ob spoznanju, da ima vse svoj smisel. Branje je lahko napor, lahko pa je tudi velik užitek v samospoznavanju. Za menoj je kopica prebranih knjig, v katerih sem se srečevala s preizkušenimi brati, sestrami, prijatelji, starši, z modreci ..., ki so mi s svojo modrostjo, z življenjskimi izkušnjami in znanjem odstirali povsem nova obzorja življenja. Odstirali so mi pogled na področja življenja, ki jih v svoji ujetosti in s svojo omejenostjo razmišljanja enostavno ne bi zmogla nikoli dojeti, še najmanj pa doživeti v tem svojem življenju.

S pomočjo branja številne literature lahko člani spoznavamo brezmejnost našega uma in duha, brezmejnost izkustev in modrosti ter ob tem osebnostno rastemo. Vsak posameznik prispeva svoj del spoznanj, tako da skupaj lažje razumemo, česar morda nismo razumeli. Ob branju knjig se učimo odgovornosti do sebe, svojega zdravja in drugih ljudi. Učimo se misliti s srcem, v polnosti sprejemati sebe in svojo avtentično naravo. Tako lažje razumemo ne le sebe, ampak tudi druge in zakonitosti življenja.

Oseбно sem spoznala, da je med bralci veliko zadovoljnih in ustvarjalnih ljudi, veliko posebnih ljudi oziroma veliko ljudi

z veliko začetnico, ki se zavedamo, da je življenje nenehno učenje in da rešitve so in vedno obstajajo.

Učenje s pomočjo branja knjig za osebnostno rast in tudi druge literature se nam v življenju vedno obrestuje. Ko enkrat zavestno stopimo na pot branja, raziskovanja in učenja, za nas ni več vrnitve ... Omejita nas lahko le še bolezen in smrt.

Naslednje srečanje Bralne skupine za osebnostni razvoj bomo imeli 27. septembra ob 17.00 v prostorih Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica.

Naša cenjena gostja in oseba z veliko začetnico bo tokrat zdravnica, pisateljica in dolgoletna raziskovalka **dr. Sanja Rozman**. Predavala in odgovarjala nam bo na vprašanja, kako pre-

poznati zasvojenost, jo razumeti in kako poiskati pot iz nje. Dr. Sanja Rozman nam bo nazorno odprla pogled na področja, ki so številnim neznana, a so za naša življenja lahko usodna. Njena sporočila so lahko za vse zelo navdihujoča. »Če ona zmore oziroma če drugi zmorejo, lahko zmorem tudi jaz!« je zanimiv domino učinek, ki se nam lahko zgodi po takem predavanju. Vljudno vabljeni! Veselimo se srečanja z vami!

Zdravstveno vzgojni center Cerknica

vam ponuja brezplačne preventivne delavnice za odrasle

SPOPRIJEMANJE

- s stresom
- s tesnobo
- z depresijo

- Življenjski slog
- Dejavniki tveganja
- Tehnike sproščanja
- Ali sem fit?

DELAVNICE

- Zdravo hujšanje
- Opuščam kajenje
- Zdrava prehrana
- Gibam se

Individualno svetovanje (Opustitev kajenja)

Zdravstveno vzgojni center
tel.: 01/70 50 150
e-mail: irena.svet@zd-cerknica.si
Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica

Varna pot v šolo

Ob začetku vsakega šolskega leta je na cesti veliko razigranih otrok, ki še ne poznajo nevarnosti v prometu. Zagotavljanje varnosti otrok v prvih septembrskih dneh je ena najpomembnejših nalog policije. Vozniki, poskrbimo, da bodo naši otroci na svoji šolski poti varni!

Na cestah veliko pogosteje kot med počitnicami srečujemo otroke, med njimi se številni v šolo podajo prvič. Skrb za tiste, ki prvič stopajo na šolske poti in ne poznajo nevarnosti, s katerimi se lahko srečajo na šolski poti in v vsakdanjem prometu, je izredno pomembna. Ob tem pa seveda ne smemo pozabiti tudi na učence, ki se po počitnicah vračajo v šole in so še razigrani.

Otroci in mladoletniki spadajo v t. i. skupino šibkejših prometnih udeležencev, saj se zelo redko pojavljajo kot povzročitelji prometnih nesreč.

Otroci so kot prometni udeleženci nepredvidljivi, prometne predpise si razlagajo po svoje (predvsem prometne znake, ki obveščajo o varni hoji). Prav tako ne zmorejo pravilno oceniti hitrosti in oddaljenosti bližajočega se vozila. Skrb za njihovo varnost je odgovornost drugih udeležencev v cestnem prometu. Policisti voznike pozivamo, da so kot udeleženci v prometu posebej pozorni na otroke. Še posebej v bližini vrtcev, šol, igrišč, parkirišč veljata posebna previdnost in prilagojen način vožnje. Starši, čim več časa namenite prometnovarnostni vzgoji svojih otrok! Seznanite jih z nekaterimi osnovnimi prometnimi pravili (pomen barv na semaforju, možne nevarnosti na šolski poti ...). Preverite, kaj vaši otroci znajo in zmorejo, ne le na šolski poti, ampak tudi na sprehodu, na kolesu ali v avtomobilu. Pri tem ne pozabite, da z lastnim ravnanjem dajete zgled svojim otrokom! Pomislite, kako sami prečkate cesto, ali uporabljate varnostne pasove, kako parkirate, ali vpričo svojih otrok telefonirate med vožnjo. Pri prevozu otroke dosledno zavarujte z varnostnimi pasovi oziroma jih prevažajte zavarovane v ustreznih sedežih, primernih otrokovi starosti in telesni teži. Tudi sami se vedno pripnite! Poskrbite, da bodo otroci v avtomobil vstopali in izstopali na tisti strani, ki je obrnjena stran od drugih vozil in prometa. Nevarno je tudi prerivanje otrok ob avtu!

Najpomembnejša pravila, ki jih morajo otroci poznati za varno pot v šolo in domov:

- Cesto lahko prečkajo samo na prehodu za pešce in pri zeleni luči za pešce na semaforiziranih prehodih.
- Na svoji poti naj uporabljajo označene ali semaforizirane prehode za pešce, nadhode oziroma podhode.
- Pred prečkanjem ceste se morajo prepričati, ali imajo prosto pot (pogled na levo, desno in še enkrat levo).
- Pravilno morajo hoditi po pločniku ali ob robu ceste, kjer ni pločnika.
- Na cesto ne smejo stopiti nenadoma.
- Ne smejo se igrati na pločniku.
- Pri hoji naj bodo opremljeni s kresničko.
- Kolo naj vozijo počasi in previdno, s kolesarskim izpitom in na pravilno opremljenem kolesu.

- Uporabljati morajo kolesarsko čelado. To po novem velja za vse voznike in potnike na kolesu do dopolnjenega 18. leta starosti.

- Med vožnjo z vozilom morajo biti pripeti z ustreznim zadrževalnim sistemom.

Vozniki! Kot udeleženci v prometu bodite na otroke in njihovo nepredvidljivost še posebej pozorni!

- V bližini šolskih poti zmanjšajte hitrost vožnje. Vozite še posebej previdno, počasi in na zadostni varnostni razdalji.
- Še posebej bodite pozorni v bližini vrtcev in šol ter krajev, kjer se morda igrajo otroci (npr. na ulicah, na parkiriščih ...).
- Pešcem odstopite prednost, da bodo lahko varno prečkali cesto.
- Parkirati morate pravilno, saj z nepravilno ustavitvijo ali parkiranjem lahko ne samo ovirate, temveč otroke in druge pešce tudi ogrožate.
- Izogibajte se uporabi mobilnega telefona med vožnjo, ki nevarno preusmerja pozornost s ceste in z dogajanja v prometu.

ZMIGAJ SE na žur

ŽUPAN IN NŠK VABITA NA
OTVORITEV KOLESARSKE STEZE

SLAVNOSTNA OTVORITEV

petek, 17. 9. 2021, ob 18.00

Parkirišče pri pokopališču v Cerknici

KONCERT OB OTVORITVI KOLESARSKE STEZE

petek, 17. 9. 2021, ob 21.00

Parkirišče Dolenje Jezero

ZVITA FELTNA

DJ VUKI

ANSAMBEL STIL

EVROPSKI TEDEN **MOBILNOSTI**

16. - 22. september 2021

*Obvezen PCT pogoj za vse udeležence.

#trajnostnamobilnost #evropskitedenmobilnosti #samo1planet #care4climate #sptm

Pohod od železniške čuvajnice št. 666 v sotesko Pekel

☞ Štefka Šebalj Mikše

Zadnjo julijsko nedeljo smo se planinci in planinke Planinskega društva Cerknica z vlakom podali v Borovnico, kjer so se nam pridružili trije planinci, ki so prišli peš s Pikovnika. Od železniške postaje smo se povzpeli k ogledu železniške čuvajnice, ki stoji ob stari progi kot 666. po vrsti od Dunaja do Trsta. Z zanimanjem smo pogledali notranjost in našo pozornost so pritegnili stara signalna naprava ter tudi slike dogodkov, povezanih z železnico in borovniškim viaduktom.

V dolino smo od čuvajnice krenili po stari progi, zvedavo pogledali še ohranjeno ostalo infrastrukturo in kmalu ugotovili, kje je železniška proga zavila proti viaduktu. Namenjeni proti soteski Pekel smo kar dvakrat prečili sedanjo železniško progo, ki je za 3,2 km daljša od stare. Ob gozdni poti do Ohonice smo opazili obcestne kamne iz obdobja gradnje sedanje proge. Še malo asfaltne poti in že smo bili na začetku soteske s pomenljivim imenom. Kmalu smo prečili Otavščico in se pričeli vzpenjati proti vrhu Pekla. Stezo so zamenjale stopnice z jeklenicami in klini. Navdušeni smo premagali to oviro in se radovedno podali k naslednjim slapovom. Tudi naprej smo bili pri plezanju po koreninah in skalah ter hoji ob jeklenicah kar spretni. Ob poti skozi sotesko so nas spremljale cvetoče ciklame. Ugibali smo, ali nam morebiti ne napovedujejo že zgodnje jeseni. Pri petem slapu smo bližje pogledali odtekajočo vodo. Čakal nas je le še vzpon po betonskih stopnicah in že smo bili nad Peklom. Trije planinci so se od nas poslovili, odšli so proti Pikovniku. Po odmoru nas je pot vodila do Pristave, kjer smo se razgledali proti soteski Pekel in nasprotnemu grebenu, od Pliviše do Slemena. Sestopili smo v Ohonico in odkorakali naprej v Borovnico. Pravočasno smo prispeli na železniško postajo in se pripravili na prihod vlaka. Zadovoljni z lepim pohodom smo se po polurni udobni vožnji z vlakom poslovili in sklenili, da se naslednjič podamo na pohod proti »nebesom«. ■

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

lesnina XXXL

SALON POHIŠTVA

POHIŠTVO ZA ŠOLARJA

MEGADOM RIBNICA • 01/835 1 640 • www.megadom.si

f
📷

V nedrju Kamniško-Savinjskih Alp

27. junija smo se namenili na malo obiskane vrhove Kamniško-Savinjskih Alp: Lastovec (1841 m), Deska (1969 m) in Tolsti vrh (1986 m). Zapeljali smo se čez Kamnik in malo pred prelazom Črnivec zavili v Podvolovljek. Na sredini doline smo zasledili tablo za turistično kmetijo Planinšek – Planica oziroma odcep za planino Ravne. Po nekaj kilometrih vožnje smo prispeli do razširjenega dela ceste, kjer je bilo tudi izhodišče za pohod. Po eni uri hoje po makadamski cesti smo prispeli do lovske kočice Brežiči (1450 m). Nadaljevanje poti je nato ves čas do Vodotočnika potekalo po lovski nemarkirani stezi. Najprej se nam je vdal Lastovec, ki pa je zaraščen z ruševjem in nedostopen, sam vrh pa ni atraktiven. Na delu pobočja je nekoč strela zanetila požar, kar je vidno še danes. Čez slabe pol ure smo osvojili še vrh Deska, od koder je lepo vidna Velika Planina, zelo blizu sta Konj (1803 m) in Presedlaj (1613 m) – planincem znana zahtevna prehoda proti Korošici, na drugi strani pa uvodoma omenjena vrhova v vsej svoji mogočnosti in pa čakati Lučki Dedec pred njima. Stopili smo še na Tolsti vrh, ki je najvišji vrh Dleskovške planote. Postopoma smo se spustili do jezera Vodotočnik, ki ima srčasto obliko. V tem slikovitem ambientu je sledil daljši postanek za malico. Sestopali smo čez Stare stale ter na Vratca (1655 m), od koder sledi strmejša pot v slikovito ledeniško dolino Lučke Bele, ki se globoko zajeda med Veliko Planino in Dleskovško planoto. To je bil najzahtevnejši del poti, z več kot uro sestopa. Na spodnjem delu planinska pot poteka po gozdni cesti ob potoku, tokrat pa je bila struga suha oziroma se je vodni tok le deloma pojavljal. Voznik Tomo nam je pripeljal naproti ter prihranil uro hoje po ravnem, kar smo sprejeli kot nagrado za uspešen zaključek sedemurne ture. ■

Pohod z ogledom slapov pri Otavah

Članice in člani Društva upokojencev Rakek ter vnukinji ene od članic smo si v juliju ogledali dva slapova med Dolenjimi Otavami in zaselkom Kranjče. Bili smo si enotni, da sta slapova premalo znana, saj po svoji lepoti prav gotovo ne zaostajata za drugimi. K prvemu slapu Žlafotec smo se podali iz Dolenjih Otav. V vasi smo postali pri obnovljeni kapelici, izven vasi pa nas je objel opojen vonj pokošene trave. V gozdu nam je šumenje vode naznanjalo, da je slap blizu. Kljub temu da tokrat slap ni bil pretirano vodnat, nas je osupnil s svojo lepoto. Voda se je pretakala kot srebrne niti po mahu, ki je prekrival skale, in hitela v dolino kot pritok Mrzleka.

Po ogledu smo odšli nazaj v Dolenje Otave in se z avtomobili odpeljali proti Kranjčem.

Ob jasi nad Peklom smo zapustili avte in se podali proti slapu v Peklu. Mimogrede smo ugibali o zdravilnih učinkih cvetic, ki so nas spremljale ob poti. Do slapu smo pogumno prečili vodo po zloženem kamenju. Tudi tu smo bili očarani nad močjo narave, ki nas obdaja in ustvarja takšne svojevrstne lepote. Voda Mrzleka se je iz tolmana razlivala po kamniti gmoti v tolmun pred nami. Ker pa smo bili v Peklu, teče voda dalje kot Peklenska voda. Še z drugimi pritoki se pod Gošičem spremeni v Malo Cerkniščico in se pod Topolom pridruži Cerkniščici. Ostanek kamnitega zidu nam je pričal, da so moč te vode nekoč s pridom uporabili. Zadovoljni z ogledom teh dveh domačih naravnih lepote in z željo, da si v bodoče ogledamo še katero, smo se vrnil domov. ■

Strani ureja: **Notranjski regijski park (NRP)**

Vsa dela renaturacije Stržena so zaključena!

To pomeni, da ima glavni vodotok Cerkniškega jezera v Ključih in na Belem bregu spet svojo izvorno podobo z več okljuki (meandri), kakršno mu je ustvarila narava pred človekovim posegom.

Na območju Cerkniškega jezera je bilo izravnanih več kot 12 km strug različnih vodotokov, samo Stržen je postal krajši za skoraj 4 km. Lokalni prebivalci so v želji, da bi lahko nasitili še več lačnih ust, namesto vode želeli dobiti več obdelovalnih površin. Vendar pa se to močvirsko območje ni izkazalo kot primerno za kmetovanje. Z izravnavo so bila tudi razpolovljena nekatera zasebna zemljišča, kar je lastnikom otežilo dostope.

Notranjski park je Strženu vrnil večjo prostornino vode ter večji prostor za razvoj živali in rastlin, vrnil mu je štiri nekdanje okljuke. Izvajalci del so že leta 2019 previdno ponovno izkopal nekdanje okljuke v zgornjem delu Stržena. Letos sta prišla na vrsto izlov rib in rakov iz izravnane struge in selitev teh živalic v okljuke. Potem so gradbeni delavci iz ravne struge izčrpali vodo. Nato so mrtvi ravni kanal zasuli z zemljino, ki se je nabrala ob izkopu okljukov. Z zemljino so pred odhodom gradbene mehanizacije delavci povsem poravnali in sanirali zdaj že nekdanje delovišče. Voda Stržena spet teče po izvirnih vijugah, v njih že plavajo množice ribjih mladice, v bregovih so si domove ustvarili raki, kar kaže na povečano samočistilnost vode. Območje gradbišča je že teden dni po zaključku del začelo spet zeleneti. Cerkniško jezero ima v tem delu spet svoje naravno stanje.

Veseli smo, da so se vsa naša strokovna predvidevanja, številnim dvomljivcem navkljub, izkazala za resnična. Ne samo da se je na območje del življenje že vrnilo, tudi cerkniški ribiči opažajo pozitivne učinke renaturacije. Voda po okljukih teče počasneje, zato do požiralnikov v spodnjem delu jezera pride pozneje. Letos je prav zato spomladi presahnilo le Rešeto, zato so ribiči ribe reševali le tam. Pred renaturacijo je veljalo: ko merilna postaja Dolenje Jezero kaže vodostaj v višini 130 cm, bo Vodonos v dveh dneh presahnil. Letos spomladi pa ob vodostaju 130 cm voda v Vodonosu ni presahnila kar sedem dni. Reševanja rib tu tako sploh ni bilo, saj je jezero sedmi dan namočil dež.

Projekta nam ne bi uspelo izpeljati brez finančnih sredstev dveh skladov Evropske unije: iz finančnega mehanizma LIFE (LIFE Stržen) in projekta Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija.

Tako se je leta 2019 začel izkop nekdanjih okljukov Stržena. Težko delo na tako občutljivem območju je zahtevalo veliko previdnosti in posebne bage, ki jih je v Sloveniji le peščica. Tudi nam je bilo ob pogledu na vso to mehanizacijo sredi idile narave hudo pri srcu, a vedeli smo, da delamo pravo stvar. (© Irena Likar)

Pred zasutjem izravnane kanala je bilo treba rešiti njegove prebivalce. Številne rake ... (© Jošt Stergaršek)

... in ščuke, linje, šlajne in druge ribe. Pri tem nam je bila v ogromno pomoč Ribiška družina Cerknica. Hvala! (© Jošt Stergaršek)

Izravnani kanal v Ključih tik pred zasutjem. (© Valentin Schein)

Kanal po zasutju. V ozadju umikajoči se stroji ... Pred odhodom so delovišče poravnali in uredili. (© Eva Kobe)

V spet izkopanih okljukih Stržena že vse vrvi od ribjih mladice, v njih so se že naselili tudi raki. (© Ana Gabrejna Fajdiga)

Le sedem dni po odhodu strojev se na območje vrača življenje. (© Matevž Podjed)

Z renaturacijo smo torej podaljšali vodni minimum v času suše, kar je bil ključni cilj projekta. (© Eva Kobe)

Pogled na Ključe iz zraka z dvema ponovno izkopanima okljukoma in jasno vidno zakopano ravno strugo. (© Aleksander Vujanović)

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **24. septembra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Občina Cerknica v okviru Evropskega tedna mobilnosti**.

1. nagrada: majica;

2. nagrada: majica;

3. nagrada: majica.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku oktobra.

Nagrajenci julijske številke so:

1. nagrada: majica, lonček za kavo, kapa – **Irena Jernejčič**, Primšarjeva ulica 11, 1380 Cerknica;

2. nagrada: nogavice, kapa, pralna maska – **Aleksander Udovič**, Unec 79 a, 1381 Rakek;

3. nagrada: A4-blok, mali blokec, mapa, kemični svinčnik – **Emma Mulc**, Dolenja vas 47, 1380 Cerknica.

Nagrade podarja **Notranjski študentski klub**. Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti.

					Glasiło občine Cerknica	PISEC SATIR	NAJPO-GOSTEJŠA RASTLINA	REPEK	OLIVER TWIST	ANGLEŠKA DOLŽINSKA MERA	TAJVANSKA ZNAMKA RAČUNALNIKOV	TEKMICA	OBDELAN KOS ZEMLJE	AMERIŠKI SKLADAT. COPLAND		
					OBRAT ZA STROJENJE KOŽ											
					ODVZEM PROSTOSTI PRUJETJE											
					PLES STEP						LOVSKI OKOLIŠ					
SL. KOŠAR-KARICA (URŠA)						HR. PEVEC (IVAN)										
	PRITAJEN SMEH	KRAJ V ITALIJ (SPORAZUM MED ITALIJO IN JUGOSL.)	RADO MURNIK	LOPARČEK PERIC					FILM AKIRA KUROSAVE	KULTURNA RASTLINA						
				JAVNA KUHNJA						DNEVI V RIM. KOLEDARJU						
SNOVI, KI URAVNAVAJO PROCESE V TELESU						POŽVILO, MAMILO	MOČEN VZKLIK					OBRNIK, KI OBLIKUJE MEDENINO	DEDNA POSEST PO OČETU			
HRVAŠKI KARIKATURIST VOLJEVICA							7. GRŠKA ČRKA									
								BEL. PEVEC SALVATORE								
GRŠKA ČRKA			OSREDNJA SLOVENSKA KNJIŽNICA			URADNIK NA AMBASADI		ANG. IGRAL. RICKMAN				EVA ČERNE	OBRABA HRUSTANCA V SKLEPIH			
			(NIČ)													
SKUPINA LJUDI ZA MIZO						TREBUŠNA MAST				AM. PISAT. (GEORGE)						
						KONJ ARAB-SKE PASME				ZOLACIJA, OSAMITEV						
NEVARNA IN ŠKODLJIVA PADAVINA					INDUSKI POLITIK ŠASTRI			SPREMLJ. AMORJA								
								GORA V HIMALAJI								
																
					OPERNI PEVEC DARIAN						NARIT SLOJ ZEMLJE					
														PEVKA KOVACIČ		
					VRSTA PRIMORSKEGA PECIVA									KEMIJSKI INŠTITUT		
AMERIŠKI REŽISER (TRAMVAJ POZELENJE)																
ITALIJANSKI SLIKAR (PRIMO)										TROPSKA PAPIGA						

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): KATAMARAN, ABORIGINI, MOL, ZENIT, ČE TE NEJ, OJ, ALADAR, ANE, DVOUMJE, ORNAT, RIBČE, OL, TOROVO, ATI, DENIS, SPLET, GASPAR, KOST, NK, ONTARIO, MI, IHTA, S S SAM KRIU, MEL, LIBRA, ILIRI, RIL, NAJEMNINA, ANAKARDIJ. Težje besede: ACER, ADAMO, CONTI, OSIMO, ZAK

V septembru ...

Brezplačen vpis

V septembru prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica. ♡ in ♡: KJUC z enotami

Streliški krožek

U: Vsak ponedeljek ob 17.00
 ♡ FB: Cerknjsko društvo strelk in strelcev, Sabrina: 031 810 263
 ♡ Strelišče: Trg padlih borcev 2, Rakek (poleg železniške postaje) ♡ Cerknjsko društvo strelk in strelcev

Karate klub Cerknica

♡ Treninji se začnejo septembra in bodo potekali ob ponedeljkih in sredo pod vodstvom Matica Jadriča (040 737 899) ter ob torkih in četrkih pod vodstvom Andreja Trontlja (041 754 726). Za vse ostale informacije se lahko obrnete neposredno na trenerja ali pa pišete na karateklub.cerknica@gmail.com. ♡ Karate klub Cerknica

Petek, 3. september

Kako postati dobra žena

Komedija
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Sobota, 4. september

Big band Cerknica

Koncert
 ♡ Vstop prost ♡ 20.00 ♡ Ploščad pred KD ♡ KD Cerknica

Sreda, 8. september

Ročna izdelava papirja z Majo Modrijan

(Destilator – klub trajnostnih rešitev)
 ♡ 17.00 ♡ in ♡ KJUC

Zemljanka Gaja

Zvočni sprehod
 ♡ Prost vstop omogoča projekt

LIFE Naturaviva. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 18.00
 ♡ KD Cerknica

Četrtek, 9. september

Ročna izdelava papirja z Majo Modrijan

(Destilator – klub trajnostnih rešitev)
 ♡ 17.00 ♡ Knjižnica Rakek ♡ KJUC

Oče

Drama
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Petek, 10. september

Zemljanka Gaja

Zvočni sprehod
 ♡ Prost vstop omogoča projekt LIFE Naturaviva. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 18.00
 ♡ KD Cerknica

Sobota, 11. september

Kekec in tihi tat

Otroška predstava
 ♡ Vstopnina: 5 € ♡ 17.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Vito Marenče trio

Flamenko
 ♡ Vstopnina: 10 € ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Sreda, 15. september

Okus lakote

Drama
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Četrtek, 16. september

Divja Slovenija

Dokumentarni film
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Petek, 17. september

Zmigaj se na žur!

Slovesno odprtje kolesarske steze Cerknica–Dolenje Jezero, Evropski teden mobilnosti ♡ 18.00
 ♡ Parkirišče pri pokopališču
 ♡ Občina Cerknica

Zmigaj se na žur!

Zabava ob odprtju kolesarske steze Cerknica–Dolenje Jezero, Evropski teden mobilnosti ♡ 20.00
 ♡ Parkirišče Dolenje Jezero
 ♡ Notranjski študentski klub in Občina Cerknica

Sobota, 18. september

Poletni pokal ARGETA JUNIOR 2021

Tekmovanje na tekaških rolnkah
 ♡ facebook.com/skcerknica
 ♡ Zbirno mesto Brunarica pri Sončku Begunje pri Cerknici
 ♡ Smučarski klub Cerknica in SZS Tek na smučeh

Čebela se predstavi

Likovne delavnice
 ♡ Vstop prost ♡ 10.00 ♡ Galerija Krpan ♡ KUD Paleta Cerknica

Prisluhnimo filmu: iz nemega v zvočno

Filmska delavnica za otroke (4 +)
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 10.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Prisluhnimo filmu: poklic oblikovalca zvoka

Filmska delavnica za mlade (14 +)
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 16.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Čebela se predstavi

Odprtje razstave
 ♡ Vstop prost ♡ 17.00 ♡ Galerija Krpan ♡ KUD Paleta Cerknica

Oče

Celovečerni film
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Ponedeljek, 20. september

Podelitev priznanj območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke in Zavoda Sopotniki
 Evropski teden mobilnosti ♡ 17.00
 ♡ Ploščad pred KD Cerknica
 ♡ RK Cerknica, Zavod Sopotniki, Občina Cerknica

Sreda, 22. september

Dan brez avtomobila

Evropski teden mobilnosti ♡ 7.00–14.00 ♡ Videm ♡ Občina Cerknica

Četrtek, 23. september

Zemljanka Gaja

Zvočni sprehod
 ♡ Prijave na www.kd-cerknica.si. V okviru festivala BOBRI. ♡ 17.00
 ♡ KD Cerknica

Petek, 24. september

Zemljanka Gaja

Zvočni sprehod
 ♡ Prijave na www.kd-cerknica.si. V okviru festivala BOBRI. ♡ 17.00
 ♡ KD Cerknica

Sobota, 25. september

Ostrenje pogleda na obisku: s filmom o družbi

Filmska delavnica za otroke (4 +)
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 10.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Ostrimo pogled: filmska fotografija

Filmska delavnica za mlade (14 +)
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. Prijave na www.kd-cerknica.si. ♡ 16.00

Ponedeljek, 27. september

Predavanje dr. Sanje Rozman

Bralna skupina za osebnostni razvoj
 ♡ 17.00 ♡ KJUC ♡ KJUC in Fani Černigoj

Četrtek, 30. september

Tačke na patrolji

Animirani film, sinhronizirano
 ♡ Vstopnina: 5 € ♡ 17.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

Annette

Muzikal
 ♡ Prost vstop omogoča projekt Regijski kino. ♡ 20.00
 ♡ in ♡ KD Cerknica

V septembru

Mali modeli vojaških vozil

Razstava 12-letnega Matica Kočeverja ♡ V času urnika cerknjske knjižnice ♡ V vitrini mladinskega oddelka ♡ KJUC

10. junij–10. september

Poletavci – poletni bralci 2021

Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran. Za šolarje od 7. do 12. leta.

Najpoletavci 2021

Tri prebrane knjige za šolarje od 13. do 16. leta. Priznanje 2021 – ena prebrana knjiga bralne značke v novem šolskem letu 2021/22.
 ♡ KJUC v sodelovanju z MKL

1. september–8. oktober

Meta Nelc: Zverhookice

Razstava kvačkanih igračk
 ♡ V času urnika rakovške knjižnice ♡ V razstavnih vitrinah rakovške knjižnice ♡ KJUC

6. september–6. oktober

Razstava ročnih del članic Društva žena in deklet na podeželju Klasje Cerknica

♡ V času urnika cerknjske knjižnice ♡ V razstavnih vitrinah cerknjske knjižnice ♡ KJUC

15.–30. september

To so koronski časi

Razstava del Društva likovnikov Ljubljana ♡ V času urnika rakovške knjižnice ♡ Knjižnica Rakek ♡ KJUC in Društvo likovnikov Ljubljana

18.–19. september

Lov za zakladom, ostanimo mobilni

Evropski teden mobilnosti ♡ Tabor ♡ Občina Cerknica
 Za obisk prireditev je treba izpolnjevati pogoj PCT.

PRIČNEMO
6. septembra

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
16.00 - 16.45 PLESNI VRTEC 1 3 - 4 let	16.00 - 17.30 HIP HOP PIONIRJI 8 - 12 let	16.00 - 17.30 JAZZ BALET 8 let +	16.00 - 17.30 HIP HOP PIONIRJI 8 - 12 let		* tematske rajstnodnevne zabave *
17.00 - 17.45 PLESNI VRTEC 2 4 - 5 let	17.30 - 18.30 POP MIX 6 - 7 let		17.30 - 18.30 POP MIX 6 - 7 let	* tematske rajstnodnevne zabave *	17.30 - 19.00 DRUŽABNI PLESI začetna skupina
	18.30 - 20.00 HIP HOP MLADINCI 13 let +		18.30 - 20.00 HIP HOP MLADINCI 13 let +	* tematske rajstnodnevne zabave *	19.00 - 20.30 DRUŽABNI PLESI nadaljevalna skupina
					20.30 - 22.00 DRUŽABNI PLESI napredna skupina

SALSATION
ad 13. septembra
dalje

DRUŽABNI PLESI
za posameznike
in pare
pričnemo v soboto
2. 10. 2021

TEMATSKE
ROJSTNODNEVNE
ZABAVE
Petek, sobota,
nedelja

BREAK DANCE in
FUNKCIONALNA
VADBA
pričnemo v mesecu
OKTOBRU

DVORANA POD NLB V CERKNICI
www.evora.si | info@evora.si | 041 218 212

Vpisi potekajo celo šolsko leto. V kolikor se za vpis ne odločite, je prva vaja brezplačna.